

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні Приймальної комісії
Протокол № _____ від _____ 2017 р.
Голова Приймальної комісії

_____ П.В. Пашко

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття рівня вищої освіти «доктор філософії»
зі спеціальності 071 - Облік і оподаткування**

Ірпінь – 2017

Програма вступного фахового випробування для здобуття рівня вищої освіти доктор філософії з галузі знань **07 Управління та адміністрування** зі спеціальності **071 - Облік і оподаткування**.

Укладачі:

_____ Осмятченко В.О. д.е.н., професор, завідувач кафедри
(підпис) бухгалтерського обліку
_____ Андрущенко В.Л. д.е.н., професор, завідувач кафедри податкової
(підпис) політики
_____ Сторожук Т.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського
(підпис) обліку

Розглянуто та схвалено:

На засіданні кафедри бухгалтерського обліку
протокол № 18 від « 07 » березня 2017 р.
Завідувач кафедри _____ В.О. Осмятченко

Погоджено:

Проректор з наукової роботи	_____ Л.Л.Тарангул, д.е.н., професор
Проректор з навчальної та методичної роботи	_____ О.А.Шевчук, д.е.н., професор
Завідувач відділу аспірантури, ад'юнктури та докторантури	_____ Ю.І.Ляшенко к.е.н., професор
Завідувач відділу методичного забезпечення Освітнього процесу ННЦ освітнього процесу	_____ О.О.Бойко-Слобожан

ВСТУП

Мета вступного фахового випробування зі спеціальності — відбір до навчання в аспірантурі осіб, які продемонстрували найвищий рівень засвоєння фундаментальних та прикладних знань та вмінь, отриманих в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» зі спеціальності 071 - Облік і оподаткування.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії вступники до аспірантури повинні мати ступінь магістра (або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) зі спеціальності 071 - Облік і оподаткування та здібності до наукової роботи. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма вступного фахового випробування охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, що бажає навчатись в аспірантурі Університету Державної фіскальної служби України з метою здобуття освітньо-наукового рівня «доктор філософії» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Програма має міжпредметний характер, охоплюючи ключові аспекти таких нормативних дисциплін: «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік (1, 2)», «Економічний аналіз», «Аудит», «Організація державного фінансового контролю», «Податкова система», «Організація податкового процесу в Україні».

Модулі програми відповідають компетенціям, для виконання яких має бути підготовлений магістр (спеціаліст).

Порядок проведення вступного фахового випробування визначається Правилами прийому до аспірантури УДФСУ. *(Додаток 12 до Правил прийому до Університету ДФС України в 2016 році)*

ПРОГРАМА

1. Бухгалтерський облік

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика

Зміст та мета вивчення курсу "Бухгалтерський облік". Взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Законодавчі та інструктивні матеріали, підручники і навчальні посібники, які використовуються в процесі вивчення курсу.

Господарський облік, його місце в суспільному виробництві: роль і значення господарського обліку для узгодженості процесів постачання, виробництва, збуту; види інформації - нормативна, планова, облікова, аналітична; стадії господарського обліку - фіксація фактів господарської діяльності на матеріальних інформаційних носіях, вимірювання кількісних характеристик господарських процесів та змін в об'єктах, групування інформації в первинних документальних носіях за необхідними ознаками, передача проміжної і результативної інформації до центрів прийняття управлінських рішень і відповідальності; застосування систем на шляху реформування господарського обліку - проста, подвійна італійська, англійська, об'єднана подвійна та італійська, російська троїчна; види господарського обліку - оперативний, статистичний, бухгалтерський, їх характеристика та взаємозв'язок; поділ бухгалтерського обліку на фінансовий та управлінський, їх характеристика та взаємозв'язок; вимірники, що застосовуються в бухгалтерському обліку - натуральні, трудові, грошові та їх характеристика.

Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємством: визначення бухгалтерського обліку як інформаційної системи, склад облікових підсистем бухгалтерського обліку та їх характеристика - грошових коштів, капітальних інвестицій, засобів праці, матеріальних ресурсів, трудових ресурсів, витрат виробництва та одержання продукції, збуту продукції.

Цілі, задачі та вимоги до бухгалтерського обліку: створення вірогідної та достатньої інформації для планування, контролю, аналізу, регулювання в оперативному, поточному та стратегічному режимах; здійснення контролю - попереднього, поточного та наступного; здійснення комерційної таємниці; вимоги до бухгалтерського обліку - повнота, вірогідність, аналітичність, оперативність, еластичність, економічність.

Принципи побудови та функціонування системи бухгалтерського обліку: визначення принципів бухгалтерського обліку, їх склад - обачність, суцільне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування і відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історична (фактична) собівартість, єдиний грошовий вимірник, періодичність, принципи управлінського обліку - підпорядкованість, адекватність, ущільнення інформації, спадкоємність, узгодженість показників, достатність.

Облік як галузь наукових знань: місце бухгалтерського обліку в системі економічних та юридичних наук; постійний розвиток бухгалтерського обліку як в організаційному, так і в змістовному відношенні.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку: визначення предмету бухгалтерського

обліку; стадії господарського процесу – формування капіталу, праці та її оплати, постачання, виробництво, реалізація, визначення фінансових результатів та їх взаємозв'язок; визначення операційного циклу.

Метод бухгалтерського обліку та його елементи: визначення методу вивчення явищ та методу бухгалтерського обліку; застосування в бухгалтерському обліку загальнонаукових методичних прийомів і їх характеристика - діалектичного, історичного, систематичного, методів індукції та дедукції; склад та характеристика методів бухгалтерського обліку - хронологічного та систематичного спостереження, вимірювання господарських засобів і процесів, реєстрація та класифікація даних з метою їх систематизації, узагальнення інформації для складання фінансової звітності; елементи методу бухгалтерського обліку, їх склад та характеристика - документування, інвентаризація, оцінка, калькулювання, бухгалтерські рахунки, подвійний запис, бухгалтерський баланс та бухгалтерська звітність.

Система об'єктів бухгалтерського обліку та їх класифікація: визначення об'єктів бухгалтерського обліку, поділ об'єктів бухгалтерського обліку на господарські засоби та господарські процеси; класифікація господарських засобів за складом і розміщенням та джерелами формування і цільовим призначенням, їх склад та характеристика.

Типи господарських операцій, що викликають зміни в об'єктах бухгалтерського обліку: господарські операції, які змінюють структуру ресурсів підприємства та структуру джерел формування ресурсів, збільшують загальну суму ресурсів та зменшують загальну суму джерел формування ресурсів.

Стадії облікового процесу та їх взаємозв'язок з елементами бухгалтерського обліку: склад та характеристика стадій облікового процесу - фіксація господарських фактів, оцінка, групування первинних даних за системою ознак, введення результатів групування в систему бухгалтерських рахунків, складання бухгалтерського балансу та фінансової звітності.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Документування господарських операцій – важливий методичний прийом бухгалтерського обліку. Методичні прийоми контролю первинних документів у бухгалтерському обліку. Розрахунково-аналітичні методичні прийоми у бухгалтерському обліку.

Двоїстість відображення господарських операцій у бухгалтерському обліку. Система рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку.

Органолептичні методичні прийоми, їх зміст і застосування в обліку. Методичні прийоми вибіркового і суцільного спостережень та застосування їх у бухгалтерському обліку.

Методичний прийом балансового узагальнення у бухгалтерському обліку. Методичний прийом звітного відображення господарської діяльності підприємства за даними бухгалтерського обліку.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Суть і побудова бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан):

визначення бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан), активу, пасиву, статей бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан).

Структура бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан): поділ бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан) на актив та пасив; характеристика розділів активу і пасиву бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан); порядок складання бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан) на підставі НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Вплив господарських операцій на зміни бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан): послідовність зміни структури бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан) в залежності від типу господарських операцій.

Порядок читання та аналізу бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан): розуміння структури бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан) та аналіз його статей, економічне та правове розуміння змісту кожної статті бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан), способу їх оцінки та взаємозв'язку з іншими статтями; визначення бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан) за структурою та віднесення його до - певної галузі, організаційно-правової форми господарювання, економічного призначення продукції, порядок визначення за даними бухгалтерського балансу (звіту про фінансовий стан) наступних показників: ліквідність, фінансова стійкість, вартість власних оборотних акти

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст та побудова: визначення рахунків та їх структура; дебет та кредит рахунку; активні та пасивні рахунки, їх призначення; поняття в активних та пасивних рахунках початкового сальдо, оборотів по дебету та кредиту рахунка, сальдо на кінець звітного періоду.

Метод подвійного запису: історичний аспект подвійного запису; визначення подвійного запису; поняття кореспонденції рахунків; прості і складні бухгалтерські рахунки; поняття хронологічних і систематичних записів.

Синтетичні і аналітичні рахунки та їх взаємозв'язок: поняття синтетичних та аналітичних рахунків, синтетичного та аналітичного обліку; взаємозв'язок між синтетичними і аналітичними рахунками; поняття субрахунку.

Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку: журнал реєстрації господарських операцій, його структура та порядок складання; порядок відкриття синтетичних та аналітичних рахунків; поняття оборотних відомостей призначених для синтетичних і аналітичних рахунків; оборотні відомості контокорентної та кількісно-сумової форм; взаємозв'язок між оборотною відомістю, балансом і рахунками; поняття шахової відомості, її структура і призначення.

Тема 6. Документація, інвентаризація

Документація як елемент методу бухгалтерського обліку: спостереження об'єктів бухгалтерського обліку, його сутність та класифікація – за способами технічного здійснення, способом охоплення, видами вимірників; проведення спостереження за допомогою документації і інвентаризації, як елементів методу бухгалтерського обліку; визначення документа та особливості його застосування в

бухгалтерському обліку; нормативне регулювання документального оформлення господарських операцій; значення документів в господарській діяльності підприємства – підстава для здійснення господарських операцій, забезпечення контролю за їх рухом та юридичної доказовості; вимоги до оформлення документів – своєчасність оформлення, наявність встановлених реквізитів, вірогідність показників, чіткість записів, відсутність підчисток (помарок), виключення випадків викривлень; коректурний спосіб виправлення помилок; обов'язкові реквізити первинних документів; звичайні бланки первинних документів та бланки сурової звітності, вимоги до їх змісту та збереження; функції бухгалтерських документів.

Класифікація документів: класифікація документів для практичного застосування – відповідно до правил складання – доброякісні та недоброякісні; основні ознаки класифікації документів за – місцем складання, призначенням, порядком складання, способом використання, змістом; поняття документообігу та його основні стадії; фактори впливу на тривалість документообігу; поняття про графік документообігу та представлення його у вигляді схеми, таблиці, оперограми; застосування методичних прийомів перевірки документів – економічна, зустрічна, зворотний рахунок, формальна, за змістом, арифметична, експертна, логічна, нормативно-правова, контрольне порівняння, оцінка документів за даними кореспондуючих рахунків, перевірка відповідності відображених в документах операцій встановленим; способи обробки інформації – ручна, механізована, автоматична; види бухгалтерської обробки документів – групування, таксування, розцінка, контирування, включення до облікових реєстрів; поняття поточного та довготривалого збереження документів; терміни збереження документів відповідно до діючого законодавства; поняття про місцевий державний архів та знищення документів.

Інвентаризація, як елемент методу бухгалтерського обліку: визначення інвентаризації; способи проведення інвентаризації; причини, що обумовлюють проведення інвентаризації – випаровування, розпилення, всихання, недотримання умов збереження, порушення правил експлуатації, транспортування, наявність фактів розкрадання та безгосподарності, бій, лом, псування; сутність і зміст інвентаризації; ціль та завдання проведення інвентаризації; передумови вирішення основних завдань інвентаризації; умови для обов'язкового проведення інвентаризації; об'єкти та суб'єкти інвентаризації; класифікація інвентаризацій.

Принципи та методи проведення інвентаризації: принципи, що застосовуються при проведенні інвентаризації; загальна методика проведення інвентаризації активів; загальна методика проведення інвентаризації зобов'язань; характеристика інвентаризаційного опису та порівняльної відомості результатів інвентаризації; порядок визначення, регулювання та відображення результатів інвентаризації в обліку; отриманні результати інвентаризації - відповідність фактичних і бухгалтерських даних, нестача, лишки; умови проведення пересортування; способи регулювання виявлених при інвентаризації розбіжностей фактичної наявності об'єктів з даними бухгалтерського обліку; порядок оформлення висновків та пропозицій щодо врегулювання інвентаризаційних різниць.

Відображення результатів інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку

та у фінансовій звітності: типові проводки з обліку результатів інвентаризації при наявності нестач виробничих запасів, нестач основних засобів, лишків виробничих запасів; порядок відображення результатів інвентаризації у формах фінансової звітності – ф. №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан), ф. №2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід)", ф. №3 «Звіт про рух грошових коштів» (за прямим та непрямим методом), ф. №4 «Звіт про власний капітал», ф. №5 «Примітки до фінансової звітності».

Тема 7: Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Оцінка як система вартісного виміру: визначення оцінки; принципи оцінки та їх суть – реальність та однаковість; порядок оцінки статей бухгалтерського балансу.

Калькуляція в системі бухгалтерського обліку: визначення калькуляції та її економічний зміст; об'єкти калькуляції та калькуляційні одиниці.

Тема 8: Облік основних господарських процесів

Види діяльності підприємства і господарські процеси: класифікація видів економічної діяльності; поняття виду економічної діяльності; взаємозв'язок між видами економічної діяльності та господарською операцією; визначення господарської операції; склад господарських процесів та їх характеристика; види діяльності – звичайна та надзвичайна; складові звичайного виду діяльності – операційна, фінансова, інвестиційна, інша діяльність.

Облік процесу формування капіталу: класифікація форм власності – приватна, колективна, державна (загальнодержавна і колективна), власність інших держав, власність міжнародних організацій та юридичних осіб інших держав; порядок формування капіталу в залежності від форми власності та відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

Облік процесу постачання: характеристика процесу постачання; порядок оформлення постачання матеріальних запасів первинними документами; оцінка придбаних виробничих запасів та її складові; ведення обліку придбаних виробничих запасів за – фактичною собівартістю, купівельними цінами з виділенням транспортно-заготівельних витрат, за обліковими цінами з виділенням відхилень; розрахунок транспортно-заготівельних витрат на виробничі запаси, які вибули; оцінка запасів при відпуску у виробництво за методами – ідентифікованої собівартості, середньозваженої собівартості, собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО), нормативних затрат, ціни продажу.

Облік процесу праці та її оплати: характеристика форм оплати праці – відрядна та погодинна; оформлення первинними документами відрядної та погодинної оплати праці; характеристика рахунка "Розрахунки з оплати праці" та порядок відображення господарських операцій; необхідність та порядок створення резерву на оплату відпусток; порядок утримань із заробітної плати та відображення їх на рахунках бухгалтерського обліку; розрахунок суми до сплати заробітної плати працівникам та відображення його в бухгалтерському обліку.

Облік процесу використання засобів праці: застосування засобів праці – основних фондів та їх облік в бухгалтерському обліку, відображення надходження

та використання основних засобів; знос основних засобів, порядок нарахування та відображення в обліку; використання у складі засобів праці інших необоротних матеріальних активів та малоцінних та швидкозношуваних предметів

Облік процесу виробництва: склад та характеристика виробничої собівартості виготовленої продукції; ознаки класифікації витрат – за цільовим призначенням (основні і накладні), способом віднесення (прямі і непрямі), видами продукції, процесами, стадіями виробництва, центрами витрат і центрами відповідальності; характеристика рахунку для обліку витрат виробництва, його призначення та структура; склад виробничої собівартості продукції та порядок його визначення; порядок визначення незавершеного виробництва та фактичної собівартості товарного випуску продукції; склад первинних документів з обліку витрат виробництва.

Облік процесу реалізації: поняття реалізації продукції; порядок відображення господарських операцій, які пов'язані з реалізацією готової продукції в бухгалтерському обліку.

Облік фінансових результатів: визначення фінансових результатів; порядок відображення фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Ознаки форм ведення бухгалтерського обліку: поняття форм обліку; визначення форми ведення бухгалтерського обліку залежно від способу і техніки облікових записів, поєднання хронологічного та систематичного обліку, форм зв'язку між обліковими реєстрами; вимоги до форм обліку; організація облікової роботи при різних формах обліку; система обліку, її визначення та характеристика.

Облікові реєстри та їх класифікація: поняття – «реєстр бухгалтерського обліку»; класифікація реєстрів бухгалтерського обліку – хронологічні, систематичні, комбіновані, синтетичні, аналітичні, бухгалтерські книги, картки, вільні аркуші (відомості), односторонні, двосторонні, багатогранні, шахові; види облікових записів – прості, копіювальні, ручні, шахові, лінійно-позиційні.

Сучасні паперові форми бухгалтерського обліку: меморіальна-ордерна форма обліку, її характеристика та основні принципи; форма обліку Журнал-Головна, її характеристика та сфера застосування; журнально-ордерна форма обліку, її характеристика та порядок застосування; спрощена форма обліку, її характеристика та сфера застосування.

Технологія ведення облікових записів на паперових формах бухгалтерського обліку: поняття технології бухгалтерського обліку; вимоги, що застосовуються до техніки обліку; визначення облікового циклу; поділ облікових записів на хронологічні, систематичні, синхроністичні; визначення облікової процедури; техніка виконання облікових робіт – обробка первинних документів, реєстрація документів у відповідних реєстрах, узагальнення даних поточного обліку і складання балансу.

Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення: помилки в облікових реєстрах – способи їх виявлення та виправлення; помилки в первинних документах – способи їх виявлення та виправлення; характеристика коректурного

способу виправлення помилок, додаткового запису, способу “червоного сторно”.

Комп'ютерні форми і системи обліку: стадії розвитку обліку – книжкова, карткова, комп'ютерна; характеристика етапів комп'ютерної форми обробки даних – збирання та реєстрація первинних даних, формування масивів облікових даних, отримання реєстрів синтетичного обліку, аналітичних таблиць, довідок бухгалтерських рахунків; основні принципи комп'ютерної форми обліку; основні принципи комп'ютерної системи обліку.

Зміст та передумови раціональної організації обліку: необхідність поєднання методологічних та організаційних принципів ведення бухгалтерського обліку; зміст раціональної організації бухгалтерського обліку; передумови раціональної організації бухгалтерського обліку; нормативно-правове регулювання ведення бухгалтерського обліку; порядок визначення структури облікового апарату та розподіл обов'язків між окремими працівниками; необхідність складання графіку документообігу та контроль за його дотриманням; визначення складу й обсягу оперативної, бухгалтерської, статистичної звітності та строків її подання.

Організаційні форми побудови бухгалтерського обліку: відповідальність за організацію бухгалтерського обліку у суб'єктів господарювання; організаційні форми побудови та ведення бухгалтерського обліку.

Керівництво бухгалтерським обліком: загальне керівництво бухгалтерським обліком суб'єктів господарювання та бюджетної сфери; органи, що здійснюють керівництво бухгалтерським обліком; методологічне керівництво бухгалтерським обліком суб'єктів господарювання та бюджетної сфери.

Облікова політика підприємства: визначення облікової політики підприємства як економічної категорії; критерії визначення облікової політики підприємства; фактори, що впливають на облікову політику підприємства; наказ про облікову політику, його структура та зміст.

Тема 10. Фінансова звітність

Мета складання фінансової звітності. Склад і вимоги до визнання і розкриття її елементів. Загальні вимоги до фінансової звітності. Склад і терміни подання квартальної та річної фінансової звітності. Користувачі фінансової звітності. Види звітності.

Основні етапи складання квартальної та річної фінансової звітності. Підготовчі роботи зі складання звітності. Зміст та призначення заключних і регулюючих записів. Узагальнення показників поточного обліку за звітний період. Гармонізація показників аналітичного і синтетичного обліку.

Принципи формування фінансової звітності і розкриття інформації. Якісні характеристики фінансової звітності.

Характеристика балансу (звіту про фінансовий стан), його призначення та структура. Порядок заповнення балансу (звіту про фінансовий стан) підприємства. Характеристика звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), його призначення та структура. Підготовка облікових даних, методика і техніка складання звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід). Характеристика звіту про рух грошових коштів, його призначення, будова та

структура. Підготовка облікових даних, методика і техніка складання звіту про власний капітал. Характеристика звіту про власний капітал, його призначення та структура. Підготовка облікових даних, методика і техніка складання звіту про власний капітал. Призначення та структура Приміток до річної фінансової звітності. Консолідована фінансова звітність.

Тема 11. Міжнародні стандарти фінансової звітності

Призначення і завдання міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Функції міжнародних організацій зі стандартизації обліку. Склад і загальна характеристика міжнародних стандартів звітності. Міжнародні принципи фінансової звітності. Особливості та характеристика Європейських та Англосаксонських систем обліку. Порівняльна характеристика міжнародних і національних стандартів бухгалтерського обліку, визначення спільних та відмінних рис. Проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і звітності в Україні. Особливості складання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

2. Фінансовий облік 1, 2

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Організація бухгалтерського обліку на підприємствах України. Суть господарського обліку. Види обліку. Поняття про бухгалтерський облік, його значення та завдання на сучасному етапі. Дві галузі бухгалтерського обліку: фінансовий (загальний) та управлінський (виробничий, аналітичний) облік. Спільні риси та відмінності. Основне призначення та об'єкти фінансового обліку. Значення, завдання та об'єкти управлінського (виробничого) обліку. Складові елементи бухгалтерського обліку як економічного процесу. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Характеристика бухгалтерського обліку і його основні завдання. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Стандарти бухгалтерського обліку і звітності, які регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку. Інструкції, положення, методичні вказівки, які регулюють організацію бухгалтерського обліку безпосередньо на підприємстві..

Облікова політика підприємства та її роль у формуванні теоретичних, методологічних та організаційних аспектів бухгалтерського обліку

Тема 2. Облік грошових коштів

Економічна сутність грошового обігу і розрахунків. Загальний порядок ведення касових операцій. Оцінка грошових коштів. Документальне оформлення касових операцій. Характеристика рахунку 30 "Готівка". Аналітичний і синтетичний облік касових операцій. Порядок заповнення журналу 1 і відомості 1.1. Облік касових операцій в системі рахунків бухгалтерського обліку. Порядок проведення інвентаризації коштів. Методика і техніка складання касової книги і порядок здавання звіту касира. Порядок перевірки і обробки звіту касира бухгалтером. Облік грошових коштів в дорозі та грошових документів.

Основні форми безготівкових розрахунків. Порядок здійснення та відображення в обліку розрахунків платіжними дорученнями, розрахунковими чеками, вимогами, акредитивами. Поняття про поточні та бюджетні рахунки. Порядок відкриття рахунку в банку. Документи, які необхідно подати в кредитну установу для відкриття рахунку. Виписка банку, її зміст, структура, порядок одержання та обробки. Характеристика рахунку 31 "Рахунки в банку". Порядок ведення журналу 1 та відомості 1.2. Відображення руху грошових коштів на рахунках бухгалтерського обліку.

Основні поняття з обліку грошових коштів на валютних рахунках. Порядок відкриття та закриття валютних рахунків. Документальне оформлення операцій на валютних рахунках. Синтетичний та аналітичний облік операцій на валютних рахунках. Порядок проведення перерахунку іноземної валюти. Облік курсових різниць. Облік операцій з купівлі та продажу валюти. Особливості ведення журналу 1 та відомості 1.2 з обліку грошових коштів на валютних рахунках.

Тема 3. Облік короткострокових фінансових інвестицій

Визнання та класифікація фінансових інвестицій. Еквіваленти грошових коштів. Облік цінних паперів. Особливості бухгалтерського обліку різних видів цінних паперів: облік акцій, облігацій. Основні бухгалтерські проводки з обліку руху акцій, облігацій. Облік поточних фінансових інвестицій. Придбання короткострокових фінансових інвестицій. Реалізація (продаж) поточних фінансових інвестицій. Документування господарських операцій з обліку поточних фінансових інвестицій. Характеристика рахунку 35 "Поточні фінансові інвестиції. Аналітичний облік короткострокових фінансових інвестицій. Синтетичний облік короткострокових фінансових інвестицій. Порядок ведення журналу 4 та відомості 4.2. Розкриття інформації про короткострокові фінансові інвестиції у фінансовій звітності. Узагальнення операцій з обліку короткострокових фінансових інвестицій у регістрах бухгалтерського обліку.

Тема 4. Облік довгострокових фінансових інвестицій

Первісна оцінка довгострокових фінансових інвестицій.

Собівартість фінансових інвестицій, в залежності від способу придбання. Аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій. Характеристика рахунку 14 "Довгострокові фінансові інвестиції".

Облік фінансових інвестицій, що надають право власності. Відображення довгострокових фінансових інвестицій за справедливою вартістю. Відображення довгострокових фінансових інвестицій за методом участі в капіталі. Відображення фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю. Відображення фінансових інвестицій за собівартістю з урахуванням зменшення корисності.

Фінансові інвестиції у спільну діяльність із створенням юридичної особи. Фінансові інвестиції у спільну діяльність без створення юридичної особи. Узагальнення операцій з обліку фінансових інвестицій у регістрах бухгалтерського обліку.

Тема 5. Облік дебіторської заборгованості

Визнання довгострокової дебіторської заборгованості. Оцінка довгострокової дебіторської заборгованості. Класифікація дебіторської заборгованості. Види довгострокової дебіторської заборгованості. Характеристика рахунку 18 “Довгострокова дебіторська заборгованість”. Узагальнення інформації про довгострокову дебіторську заборгованість в облікових регістрах.

Визначення основних понять поточної дебіторської заборгованості.

Визнання дебіторської заборгованості покупців і замовників. Оцінка дебіторської заборгованості покупців і замовників.

Характеристика рахунку 36 “Розрахунки з покупцями та замовниками” та 34 “Короткострокові векселі одержані”. Документування господарських операцій з покупцями та замовниками. Види векселів: прості і переказні та їх коротка характеристика. Поняття про дисконтований вексель. Організація та документальне оформлення зберігання векселів на підприємстві та в банку. Дебіторська заборгованість забезпечена векселями. Відображення заборгованості покупців і замовників в облікових регістрах. Порядок ведення журналу 3 та відомостей 3.1. – 3.6.

Сутність та види дебіторської заборгованості за нетоварними операціями. Документування та облік розрахунків за виданими авансами, з підзвітними особами, за нарахованими доходами, за претензіями, за відшкодування завданих збитків, за позиками членам кредитних спілок, з іншими дебіторами. Облік розрахунків за виданими авансами. Характеристика субрахунку 371 “Розрахунки за виданими авансами”. Поняття про підзвітні особи. Порядок відображення в обліку господарських витрат здійснених підзвітними особами. Характеристика субрахунку 372 “Розрахунки з підзвітними особами”. Аналітичний облік розрахунків з підзвітними особами. Порядок оформлення службового відрядження. Порядок видачі грошей у підзвіт. Правила і порядок оформлення та затвердження звіту про використання коштів наданих на відрядження або під звіт. Розміри відшкодувань витрат на службові відрядження. Порядок стягнення своєчасно неповернених підзвітних сум. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Характеристика субрахунку 373 “Розрахунки за нарахованими доходами”. Поняття дивідендів, роялті, відсотків. Документування операцій з обліку розрахунків за нарахованими доходами. Облік розрахунків за претензіями. Характеристика субрахунку 374 “Розрахунки за претензіями”. Порядок оформлення претензії. Момент визнання претензій та відображення їх на бухгалтерських рахунках. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків. Характеристика субрахунку 375 “Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків”.

Економічна сутність резерву сумнівних боргів. Характеристика П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість”. Визнання дебіторської заборгованості сумнівною. Облік резервів сумнівних боргів. Характеристика рахунку 38 “Резерв сумнівних боргів”. Відображення операцій зі створення резерву сумнівних боргів на рахунках бухгалтерського обліку. Методи нарахування резерву сумнівних боргів виходячи з : платоспроможності окремих дебіторів, питомої ваги безнадійних боргів, класифікації дебіторської заборгованості.

Характеристика рахунку 39 “Витрати майбутніх періодів”. Поняття, документування господарських операцій та розподіл витрат майбутніх періодів.

Відображення витрат майбутніх періодів на рахунках бухгалтерського обліку. Узагальнення інформації про дебіторську заборгованість у регістрах бухгалтерського обліку.

Облік розрахунків за позиками членам кредитних спілок. Характеристика субрахунку 376 "Розрахунки за позиками членам кредитних спілок". Документування операцій з обліку розрахунків за позиками членам кредитних спілок. Облік розрахунків з іншими дебіторами. Характеристика субрахунку 377 "Розрахунки з іншими дебіторами". Документування операцій з обліку розрахунків з іншими дебіторами.

Тема 6. Облік основних засобів

Економічна суть необоротних активів та їх оцінка. Характеристика основних засобів. Структура П(С)БО 7 та основні терміни. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік основних засобів.

Шляхи надходження необоротних активів та облік капітальних інвестицій: придбання основних засобів за грошові кошти, безоплатне отримання основних засобів, отримання основних засобів в рахунок внесків до статутного фонду, переведення оборотних активів до основних засобів, надходження основних засобів внаслідок обміну. Документування операцій з надходження основних засобів. Аналітичний облік надходження основних засобів. Характеристика рахунків 10 "Основні засоби", 13 "Знос (амортизація) необоротних активів", 15 "Капітальні інвестиції". Синтетичний облік основних засобів. Порядок ведення журналу 4. Облік капітального будівництва. Поняття про капітальні вкладення, їх класифікація та характеристика. Облік затрат по капітальних вкладеннях, що здійснюється підрядним способом. Облік затрат по капітальних вкладеннях, що здійснюються господарським способом. Синтетичний та аналітичний облік затрат на фінансування капітальних вкладень. Характеристика субрахунку 151 "Капітальне будівництво". Реєстри з обліку капітальних вкладень (відомість обліку затрат по капітальних вкладеннях №4.1).

Сутність, об'єкт та період амортизації. Методи амортизації необоротних активів у відповідності по П(С)БО 7 "Основні засоби". Облік амортизації. Перегляд строку корисного використання та методу амортизації необоротних активів. Поняття про амортизацію та необхідність її нарахування. Методи нарахування амортизації: метод рівномірного списання, виробничий, метод прискореного списання, кумулятивний метод, метод залишку, що зменшується. Документальне оформлення розрахунку амортизації. Порядок відображення в обліку нарахування амортизації. Поняття про знос, розміри нарахування зносу та порядок його відображення в обліку. Характеристика рахунку 13 "Знос (амортизація) необоротних активів".

Порядок відображення вибуття необоротних активів. Продаж та передача основних засобів; списання (ліквідація) необоротних активів Документування господарських операцій з обліку вибуття основних засобів.

Відображення даних про основні засоби в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Тема 7. Облік інших необоротних матеріальних активів

Поняття інших необоротних активів. Характеристика рахунків з обліку інших необоротних активів. Документування господарських операцій з обліку інших необоротних матеріальних активів. Облік бібліотечних фондів, малоцінних необоротних матеріальних активів, тимчасових (не титульних) споруд, природних ресурсів, предметів прокату та інших необоротних активів. Загальна характеристика рахунків 11 “Інші необоротні матеріальні активи”, 117 “Інші необоротні матеріальні активи” та субрахунків 112 “Малоцінні необоротні матеріальні активи”, 113 “Тимчасові (нетитульні) споруди та 114 “Природні ресурси”. Розкриття інформації про інші необоротні активи в облікових регістрах.

Строки корисного використання (експлуатації) інших необоротних матеріальних активів. Методи нарахування амортизації інших необоротних матеріальних активів. Характеристика рахунку 132 “Знос інших необоротних матеріальних активів”.

Тема 8. Облік нематеріальних активів

Економічна сутність та класифікація нематеріальних активів. Структура П(С)БО 8 та основні терміни. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік нематеріальних активів. Характеристика рахунку 12 “Нематеріальні активи”.

Придбання нематеріальних активів за грошові кошти, в обмін на інші активи, безоплатне отримання, як внесок до статутного капіталу. Синтетичний та аналітичний облік нематеріальних активів. Документація господарських операцій з обліку придбання нематеріальних активів.

Вибуття нематеріальних активів внаслідок продажу, безкоштовної передачі, ліквідації об’єкта нематеріальних активів, здійснення фінансових вкладень нематеріальними активами до статутного капіталу. Регістри аналітичного обліку нематеріальних активів, що вибули. Інвентаризація нематеріальних активів. Порядок ведення журналу 4 та відомості 4.3., призначеної для обліку нематеріальних активів.

Амортизація нематеріальних активів. Методи її нарахування. Способи визначення строків корисного використання нематеріальних активів.

Тема 9. Облік запасів

Економічна сутність товарно-виробничих запасів та їх значення. Класифікація запасів. Структура П(С)БО 9 “Запаси”. Оцінка запасів при їх надходженні. Порядок оформлення первісної вартості запасів придбаних за грошові кошти, виготовлених власними силами, внесених до статутного капіталу, одержаних безоплатно, придбаних в результаті обміну на подібні активи, придбаних в результаті обміну на неподібні активи. Оцінка вибуття запасів. Методи оцінки запасів при їх прибутті: ідентифікованої собівартості,

середньозваженої собівартості, ФІФО, нормативних затрат, ціни продажу. Характеристика рахунків з обліку запасів. Відображення даних про запаси в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поняття і класифікація виробничих запасів. Документування господарських операцій з руху виробничих запасів. Характеристика рахунку 20 “Виробничі запаси”. Характеристика субрахунків обліку виробничих запасів. Аналітичний облік виробничих запасів. Організація та порядок ведення складського обліку товарно-матеріальних цінностей. Порядок складання та представлення звіту про рух товарно – матеріальних цінностей завідуючими складами. Організація та порядок ведення аналітичного та синтетичного обліку ТМЦ у бухгалтерії. Синтетичний облік виробничих запасів.

Поняття про МШП, їх характеристика та класифікація. Характеристика рахунку 22”Малоцінні та швидкозношувані предмети” Особливості обліку МШП. Документування надходження та витрачання МШП. Аналітичний та синтетичний облік МШП. Бухгалтерське відображення операцій з руху МШП. Інвентаризація оборотних МШП.

Тема 10. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції

Склад витрат виробництва та їх групування за різними ознаками. Аналітичний облік витрат виробництва. Синтетичний облік прямих виробничих витрат. Інвентаризація незавершеного виробництва. Характеристика рахунку 23 “Виробництво”. Відображення операцій з обліку витрат виробництва на рахунках бухгалтерського обліку. Облік виробничої собівартості продукції. Узагальнення витрат виробництва в облікових регістрах.

Поняття браку у виробництві. Документування виявленого браку у виробництві. Аналітичний облік браку у виробництві. Відшкодування втрат від браку. Поняття напівфабрикату. Продаж напівфабрикатів. Контроль за рухом напівфабрикатів. Характеристика рахунку 24 “Брак у виробництві” та 25 “Напівфабрикати”.

Поняття та класифікація готової продукції. Порядок формування первісної вартості готової продукції. Документування господарських операцій з руху готової продукції. Аналітичний облік готової продукції. Інвентаризація готової продукції. Характеристика рахунку обліку готової продукції. Характеристика рахунку 26 “Готова продукція”. Порядок організації аналітичного обліку готової продукції. Облік оприбуткування готової продукції. Порядок здійснення складського обліку готової продукції. Первинні документи з оприбуткування та відпуску готової продукції та порядок їх заповнення. Синтетичний облік готової продукції.

Порядок ведення журналу 3 та відомості 3.1.

Тема 11. Облік зобов’язань за розрахунками з постачальниками

Основні поняття поточної заборгованості. Визнання зобов’язань за придбані товарно-матеріальні та нематеріальні цінності, послуги. Поняття про постачальників, підрядників. Порядок і форми розрахунків між постачальником та покупцем.

Облік кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Характеристика рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”. Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відображення операцій з розрахунків з постачальниками та

підрядниками на рахунках бухгалтерського обліку. Аналітичний облік операцій з постачальниками та підрядниками. Синтетичний облік операцій з постачальниками та підрядниками. Порядок складання журналу 3 та відомості 3.3. аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Форми розрахунків з постачальниками за придбані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги по товарних та нетоварних операціях, готівкою та безготівковим шляхом. Порядок здійснення та відображення в обліку імпорتنих операцій.

Тема 12. Облік короткострокових зобов'язань за кредитами та позиками

Оцінка зобов'язань за короткостроковими позиками. Сутність та порядок отримання кредитів. Характеристика рахунку 60 “Короткострокові позики”. Документування господарських операцій з обліку короткострокових кредитів. Синтетичний та аналітичний облік короткострокових кредитів. Відображення короткострокових кредитів в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 2 (II та III розділу).

Характеристика рахунку 61 “Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями”. Документування господарських операцій з обліку поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Синтетичний та аналітичний облік. Відображення поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3, розділ II.

Характеристика рахунку 62 “Короткострокові векселі видані”. Облік виданих короткострокових відсоткових векселів. Облік виданих короткострокових дисконтних векселів. Документування господарських операцій з короткостроковими векселями виданими. Синтетичний та аналітичний облік. Відображення операцій з короткостроковими векселями виданими в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3, розділ I, та відомості аналітичного обліку 3.4..

Тема 13. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування

Поняття про оплату праці та заробітну плату. Форми і системи оплати праці, їх коротка характеристика: погодинна (проста погодинна, погодинно-преміальна); відрядна (пряма відрядна, відрядно-преміальна, акордна) тощо. Організація обліку особового складу в бухгалтерії та у відділі кадрів. Організація обліку робочого часу.

Порядок нарахування погодинної оплати праці та їх документальне оформлення. Документальне оформлення та порядок нарахування відрядної оплати праці. Порядок оплати роботи в понаднормовий час, у святкові та неробочі дні, оплата браку, часу простою, допущеного не з вини працівника, поєднання (суміщення) професій та посад, оплата роботи у нічні години та їх документальне оформлення.

Порядок нарахування чергових і додаткових відпусток або компенсацій за невикористані відпустки; порядок нарахування зарплати за виконання державних і громадських обов'язків; перебування у відрядженні; вихідної доплати при звільненні; у всіх випадках тимчасової непрацездатності; інших передбачених законодавством випадках та їх документальне оформлення. Порядок створення

резерву на виплату відпусток.

Визначення місячного сукупного оподаткованого доходу. Порядок нарахування податку з доходу фізичних осіб. Види податкових соціальних пільг. Категорії працюючих, що користуються податковими соціальними пільгами.

Облік розрахунків за страхуванням. Характеристика рахунку 65 “Розрахунки за страхуванням”. Характеристика субрахунків: 651 "За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування; 652 "За соціальним страхуванням"; 654 "За індивідуальним страхуванням"; 655 "За страхуванням майна" . Документування операцій з обліку розрахунків за страхуванням. Синтетичний облік розрахунків зі страхування. Порядок ведення журналу 5, 5А, розділ III. Відображення операцій з обліку розрахунків зі страхування на рахунках обліку, облікових регістрах та фінансовій звітності.

Види утримань із заробітної плати за рішенням держави чи судових органів (аліменти інші виконавчі листи); на користь підприємства за усною чи письмовою згодою працівника (відшкодування втрат, утримання підзвітних сум, утримання за допущений брак з вини працівника, простої тощо); утримання на користь третіх осіб (квартплата); за заявою працівника (утримання індивідуальних кредитів, внесків добровільного страхування тощо).

Організація аналітичного обліку заробітної плати. Характеристика рахунку 66 “Розрахунки за виплатами працівникам”. Документування операцій з обліку розрахунків з оплати праці.

Розрахунково-платіжна відомість, її основні реквізити та порядок заповнення. Карточки – особові рахунки як реєстри аналітичного обліку розрахунків із робітниками і службовцями по заробітній платі та їх основні реквізити.

Поняття про депоновану заробітну плату та організація аналітичного обліку депонованої зарплати.

Платіжна відомість, її основні реквізити та порядок ведення. Організація синтетичного обліку розрахунків по заробітній платі. Відображення операцій з обліку розрахунків з оплати праці на рахунках бухгалтерського обліку. Порядок ведення журналу 5, 5А, розділ III. Відображення операцій за розрахунками з оплати праці у фінансовій звітності.

Облік розрахунків за страхуванням. Характеристика рахунку 65 “Розрахунки за страхуванням”. Документування операцій з обліку розрахунків за страхуванням. Синтетичний облік розрахунків зі страхування. Порядок ведення журналу 5, 5А, розділ III. Відображення операцій з обліку розрахунків зі страхування на рахунках обліку, облікових регістрах та фінансовій звітності.

Тема 14. Облік розрахунків за податками та по інших операціях.

Класифікація податків і зборів. Джерела сплати податків підприємствами. Податкове зобов'язання та податковий кредит. Синтетичний та аналітичний облік податків. Характеристика рахунку 64 “Розрахунки за податками і платежами”. Документування операцій з обліку розрахунків з бюджетом. Відображення операцій з обліку розрахунків з бюджетом на рахунках обліку, в облікових регістрах та у фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3 та відомості аналітичного обліку розрахунків з бюджетом 3.6.

Економічна сутність, визначення і види дивідендів. Проміжні дивіденди, кінцеві дивіденди. Характеристика рахунку 67 “Розрахунки з учасниками”. Документування операцій з обліку розрахунків з учасниками. Відображення операцій з обліку розрахунків з учасниками на рахунках бухгалтерського обліку, у облікових регістрах. Порядок складання журналу 3, в частині розрахунків з учасниками Кт рахунку 67 “Розрахунки з учасниками”.

Поняття про філії, представництва, дочірні підприємства. Характеристика рахунку 68 “Розрахунки за іншими операціями”. Документування операцій з обліку розрахунків по інших операціях. Відображення в обліку розрахунків з дочірніми підприємствами та з іншими кредиторами. Відображення розрахунків по інших операціях, в облікових регістрах. Порядок складання журналу 3 та відомості 3.5 аналітичного обліку розрахунків по інших операціях.

Поняття доходів майбутніх періодів. Характеристика рахунку 69 “Доходи майбутніх періодів”. Документування операцій з обліку доходів майбутніх періодів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку доходів майбутніх періодів. Відображення обліку доходів майбутніх періодів в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3.

Загальна характеристика П(С)БО 17 “Податок на прибуток”. Податкові зобов’язання, податковий кредит. Класифікація загальнодержавних обов’язкових платежів. Порядок відображення в обліку пені, штрафів, неустойок за неправильне нарахування та несвоєчасну сплату податків.

Тема 15. Облік зобов’язань за довгостроковими позиками та вексями

Поняття довгострокових зобов’язань. Поняття та класифікація кредитів. Перелік документів, що надаються для отримання довгострокового кредиту. Порядок укладання кредитної угоди. Відмінності між договором позики та кредитним договором. Варіанти надання банківського кредиту. Характеристика рахунку 50 “Довгострокові позики”. Документування операцій з обліку довгострокових позик. Відображення операцій з обліку довгострокових позик на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 2.

Поняття векся. Види та класифікація векселів. Прості (соло), переказні (тратта), відсоткові та безвідсоткові векселі. Характеристика рахунку 51 “Довгострокові векселі видані”. Документальне оформлення операцій з вексями. Відображення операцій з обліку довгострокових векселів виданих на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3 та відомості 3.4. аналітичного обліку довгострокових векселів виданих.

Тема 16. Облік довгострокових зобов’язань за облігаціями та з фінансової оренди

Суть облігацій. Облік облігацій, випущених за дисконтом. Відображення в обліку облігацій, випущених між датами виплати відсотків. Характеристика рахунку 52 “Довгострокові зобов’язання за облігаціями”. Документування операцій з обліку довгострокових зобов’язань по облігаціях на рахунках бухгалтерського обліку, в

облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок складання журналу 3.

Види оренди та умови договорів оренди. Характеристика рахунку 53 “Довгострокові зобов’язання з оренди”. Документування операцій з обліку довгострокових зобов’язань з оренди на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та фінансовій звітності. Порядок заповнення журналу 3 в частині Кт рахунку 53 “Довгострокові зобов’язання з оренди”.

Відстрочені податкові зобов’язання. Відстрочені податкові активи. Загальна характеристика рахунків 17 “Відстрочені податкові активи” та 54 “Відстрочені податкові зобов’язання”. Документування операцій з обліку відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов’язань. Відображення операцій з обліку відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов’язань на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та фінансовій звітності.

Загальна характеристика рахунку 55 “Інші довгострокові зобов’язання”. Документування операцій з обліку інших довгострокових зобов’язань. Відображення операцій з обліку інших довгострокових зобов’язань на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та фінансовій звітності.

Тема 17. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Економічна сутність доходів і фінансових результатів. Структура П(С)БО 15 “Дохід” та основні терміни. Визнання, склад і оцінка доходів. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік доходів і фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку доходів і фінансових результатів. Відображення даних про доходи та фінансові результати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поняття та класифікація доходів і фінансових результатів. Облік доходів від звичайної діяльності: облік доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), облік інших операційних доходів, облік доходів від фінансової діяльності, облік доходів, які виникають в ході інвестиційної діяльності. Облік доходів від надзвичайної діяльності. Характеристика рахунку 70 “Доходи від реалізації”, 71 “Інший операційний дохід”, 72 “Дохід від участі в капіталі”, 73 “Інші фінансові доходи”, 74 “Інші доходи”, 76 “Страхові платежі”. Порядок закриття рахунків з обліку доходів. Облік фінансових результатів діяльності. Загальна характеристика рахунку 79 “Фінансові результати”. Облік результатів звичайної діяльності. Облік використання прибутку підприємства. Документування операцій з обліку доходів і фінансових результатів за видами діяльності. Характеристика субрахунків з обліку доходів і фінансових результатів за видами діяльності. Відображення операцій з обліку доходів і фінансових результатів за видами діяльності на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Економічна сутність та класифікація витрат. Структура П(С)БО 16 “Витрати” та основні терміни. Загальна характеристика рахунків з обліку витрат. Відображення даних про витрати в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Класифікація витрат за елементами. Групування витрат за економічними

елементами. Взаємозв'язок елементів витрат та статей калькуляції. Облік витрат операційної діяльності на рахунках класу 8. Характеристика рахунків класу 8. Відображення операційних витрат у фінансовій звітності. Формування II розділу Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) - 2 “Елементи операційних витрат”.

Формування та облік собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

Характеристика рахунку 90 “Собівартість реалізації”. Склад собівартості реалізованої продукції. Поняття та склад загальновиробничих витрат. Характеристика рахунку 91 “Загальновиробничі витрати”. Первинні документи при відображенні накопичення загальновиробничих витрат. Розподіл загальновиробничих витрат. Постійні та змінні загальновиробничі витрати. Вибір бази розподілу, визначення нормальної потужності. Склад загальновиробничих витрат: утримання апарату управління цеху, утримання іншого цехового персоналу, амортизація будівель, споруд та інвентаря, тощо; випробування, досліди, винахідництво; охорона праці, їх облік та характеристика.

Поняття витрат звітного періоду. Облік адміністративних витрат. Характеристика рахунку 92 “Адміністративні витрати”. Документування та порядок списання адміністративних витрат. Склад витрат на збут. Характеристика рахунку 93 “Витрати на збут”. Первинні документи при накопиченні витрат на збут. Склад інших операційних витрат. Характеристика рахунку 94 “Інші витрати операційної діяльності”. Первинні документи при накопиченні інших витрат операційної діяльності. Порядок списання інших витрат операційної діяльності. Поняття та склад фінансових витрат та втрат від участі в капіталі. Характеристика рахунку 95 “Фінансові витрати”, 96 “Втрати від участі в капіталі” та 97 “Інші витрати”.

Облік витрат на запобігання надзвичайним подіям і ліквідацію їх наслідків та облік належної за даними бухгалтерського обліку суми податку на прибуток від звичайної діяльності та надзвичайних подій. Характеристика рахунків 98 “Податки на прибуток”.

Регістри аналітичного та синтетичного обліку непрямих витрат, їх зміст та порядок ведення.

Способи узагальнення витрат та їх характеристика. Характеристика регістрів аналітичного обліку: карточок, відомостей, вільних листків та порядок їх ведення.

Характеристика, структура та основне призначення журналу № 5 № 5А. Порядок ведення журналів № 5 і 5А та їх взаємозв'язок з Головною книгою.

Теми 18-19 Облік власного капіталу

Елементи власного капіталу. Економічна сутність капіталу. Порядок формування та зміни зареєстрованого (пайового) капіталу. Зареєстрований (пайовий) капітал акціонерного товариства. Акції, їх типи та категорії. Роздрібнення та консолідація акцій. Продаж акцій (підписка на акції). Додатковий випуск акцій; збільшення номінальної вартості акцій. Реінвестування дивідендів. Збільшення капіталу за рахунок індексації балансової вартості основних засобів. Конвертація облігацій в акції. Шляхи зменшення зареєстрованого (пайового) капіталу; анулювання викуплених акцій, зменшення номінальної вартості акцій. Загальна

характеристика рахунку 40 “Зареєстрований (пайовий) капітал”. Документування операцій з обліку формування та змін зареєстрованого (пайового) капіталу. Відображення операцій з обліку формування та змін статутного капіталу на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у формах фінансової звітності. Інвентаризація зареєстрованого (пайового) капіталу.

Облік капіталу в дооцінках. Загальна характеристика рахунку 41 “Капітал в дооцінках”. Облік додаткового капіталу. Загальна характеристика рахунку 42 “Додатковий капітал”. Облік неоплаченого капіталу. Загальна характеристика рахунку 46 “Неоплачений капітал”. Документування операцій з обліку зареєстрованого (пайового), додаткового та неоплаченого капіталу, на рахунках обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Порядок створення резервного капіталу у товаристві. Аналітичний облік резервного капіталу. Загальна характеристика рахунку 43 “Резервний капітал”. Облік вилученого капіталу. Загальна характеристика рахунку 45 “Вилучений капітал”. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Загальна характеристика рахунку 44 “Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)”. Документування господарських операцій з обліку резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку (непокритих збитків). Відображення даних на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поняття та класифікація забезпечень у бухгалтерському обліку. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Характеристика рахунку 47 “Забезпечення майбутніх витрат і платежів”. Облік цільового фінансування та цільових надходжень. Характеристика рахунку 48 “Цільове фінансування і цільові надходження”. Облік цільових резервів. Характеристика рахунку 49 “Страхові резерви”. Інвентаризація забезпечень зобов'язань. Документування господарських операцій з обліку забезпечень зобов'язань. Відображення даних з обліку забезпечень зобов'язань на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поняття страхових резервів та порядок їх формування. Інвентаризація власного капіталу. Структура журналу 7. фактори, що впливають на власний капітал підприємств. Балансові та позабалансові рахунки обліку власного капіталу та забезпечень зобов'язань. Об'єкти, що обліковуються на рахунках класу 4 “Власний капітал та забезпечення зобов'язань”. Відображення в обліку операцій з виплати учасникам їх часток. Розкриття інформації про забезпечення зобов'язань у примітках до річної фінансової звітності.

3. Економічний аналіз

Господарська діяльність та об'єкти аналізу.

Суть економічного аналізу, його зміст і завдання.

Метод економічного аналізу. Прийоми аналізу, їх класифікація і застосування для оцінки діяльності підприємства. Система показників, які використовуються в аналізі (кількісні і якісні). Фактори, які визначають результати господарської діяльності, їх класифікація. Економіко-математичні та статистичні методи в аналізі.

Класифікація видів аналізу: ретроспективний, оперативний і перспективний

аналіз; зовнішній і внутрішньогосподарський аналіз; функціонально-вартісний аналіз, його зміст і особливості.

Аналіз фінансового стану підприємства. Аналіз активів підприємства і ефективності їх використання. Аналіз власного капіталу.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз прибутку від реалізації продукції /послуг/, інших видів реалізації і позареалізаційних прибутків (збитків). Оцінка впливу факторів на прибуток. Аналіз грошових потоків підприємства, їх зв'язок з платоспроможністю. Оцінка використання прибутку. Аналіз рентабельності продукції, власного капіталу, позаоборотних і оборотних активів.

Аналіз виробництва продукції, робіт, послуг. Оцінка якості, ритмічності випуску і комплектності продукції.

Аналіз чисельності персоналу підприємства і факторів, які впливають на нього. Аналіз продуктивності праці. Аналіз витрат на оплату праці.

Аналіз наявності, структури та якісного стану основних засобів. Аналіз використання основних засобів. Аналіз нематеріальних активів.

Аналіз матеріальних ресурсів та ефективності їх використання.

Аналіз витрат на виробництво, собівартості і реалізації продукції.

4. Аудит

Виникнення аудиту та його становлення в Україні. Види аудиту та його відмінності від ревізії. Предмет і об'єкти аудиту. Національні і міжнародні нормативи аудиту.

Організація управління аудитом в Україні. Підготовка і сертифікація аудиторів. Порядок створення аудиторських фірм та їх ліцензування. Професійна етика аудиторів, їх права і обов'язки. Організація праці аудиторів.

Аудиторський ризик: сутність, поняття власного ризику, ризику виявлення. Методика визначення величини аудиторського ризику.

Помилки і процеси обману, шахрайства. Причини виникнення помилок. Наслідки помилок та обману. Шляхи виявлення помилок та обману. Планування, стадії і процедури аудиту.

Аудиторські докази: поняття, види, вимоги до доказів, процедури отримання.

Аудиторські документи: поняття, вимоги, структура. Види та склад робочих документів.

Аудиторський звіт та його структура. Аудиторський висновок. Види аудиторських висновків.

Організація і методика аудиту активів підприємства: основних засобів і нематеріальних активів; виробничих запасів; грошових коштів; дебіторської заборгованості.

Організація і методика надання аудиторських послуг. Види аудиторських послуг та їх виконання.

Організація і методика внутрішнього аудиту.

5. Організація державного фінансового контролю

Теоретичні основи і принципи організації контролю в Україні.

Організація, планування, методи і техніка контрольно-перевірочної роботи. Основні етапи ревізії. Методичні прийоми контролю. Види перевірок.

Відомчий контроль в системі управління. Контроль грошових коштів. Контроль основних засобів і нематеріальних активів. Контроль матеріальних запасів. Контроль використання трудових ресурсів та фонду оплати праці. Контроль розрахункових операцій. Контроль витрат на виробництво та формування собівартості продукції. Контроль обсягів виробництва та доходів від основної операційної діяльності. Контроль операцій по збуту продукції. Контроль фінансових та капітальних інвестицій.

Контроль власного капіталу. Контроль довгострокових та короткострокових кредитів банку. Контроль зобов'язань підприємства. Контроль фінансових результатів та фінансового стану підприємства.

Контроль зі сторони Державної аудиторської служби України.

Контроль Державної аудиторської служби та її органів на місцях. Контроль використання державного бюджету в системі казначейства України.

Контроль використання державного бюджету Рахунковою Палатою при Верховній Раді України.

Контроль стану бухгалтерського обліку, достовірності звітності та внутрішньогосподарського контролю.

6. Податкова система

Тема 1. Сутність та види податків

Передумови виникнення і розвитку податків.

Еволюція теорій оподаткування.

Соціально-економічна сутність податків.

Функції податків та їх характеристика.

Елементи податків та їх характеристика.

Принципи оподаткування.

Способи стягнення податків.

Види податків і зборів та їх характеристика.

Соціально економічна роль податків та їх фіскальна ефективність.

Тема 2. Податкова система і організація оподаткування

Сутність податкової системи.

Структура податкової системи: підсистеми податкового законодавства, податкових органів та адміністрування податків.

Принципи побудови податкової системи.

Основні етапи формування податкової системи.

Наукові основи побудови податкової системи.

Вплив адміністрування податків на ефективність функціонування податкової системи.

Тема 3. Державна фіскальна служба України

Становлення та розвиток Державної фіскальної служби України.

Організаційна структура органів державної фіскальної служби та їх основні завдання.

Функції органів державної фіскальної служби.

Права, обов'язки та відповідальність працівників державної фіскальної служби.

Податкова міліція: функції, права та обов'язки.

Основні напрямки модернізації державної фіскальної служби України.

Тема 4. Адміністрування податків, зборів і платежів

Сутність процесу адміністрування податків і платежів.

Нормативно-правова та методична база адміністрування податків і платежів в Україні.

Організація роботи органів ДФС з обліку платників податків.

Організація роботи органів державної фіскальної служби з обліку платежів, що надходять до бюджетів та державних цільових фондів.

Прогнозно-аналітична робота органів державної фіскальної служби.

Організація та проведення контрольно-перевірочної роботи.

Організація роботи органів ДФС щодо притягнення до відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства.

Організація роботи органів ДФС по забезпеченню надходжень до бюджету.

Масово-роз'яснювальна робота фіскальних органів як метод попереднього податкового контролю.

Завдання органів державної фіскальної служби щодо забезпечення ефективності адміністрування податків.

Світовий досвід адміністрування податків і платежів в органах фіскальної служби.

Тема 5. Податок на додану вартість

Сутність податку на додану вартість як форми універсального акцизу.

Становлення ПДВ в Україні.

Платники податку на додану вартість та особливості їх обліку.

Об'єкти та база оподаткування ПДВ.

Ставки ПДВ.

Методика включення ПДВ в ціни товарів, робіт, послуг.

Пільги з податку на додану вартість.

Порядок обчислення податку.

Облік податкових зобов'язань та податкового кредиту з ПДВ.

Порядок сплати та подання податкових декларацій з податку на додану вартість.

Порядок відшкодування з бюджету сум податку на додану вартість.

Порядок електронного адміністрування податку на додану вартість.

Тема 6. Акцизний податок

Економічна сутність акцизного податку як форми специфічних акцизів.

Визначення платників акцизного податку та перелік об'єктів оподаткування акцизним податком.

Види ставок акцизного податку та порядок їх застосування.

Податкові пільги в системі оподаткування акцизним податком.

Строки сплати та порядок зарахування акцизного податку до бюджету.

Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв.

Особливості оподаткування тютюнових виробів за змішаними ставками акцизного податку.

Контроль за сплатою акцизного податку за допомогою маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів марками акцизного податку.

Особливості оподаткування спирту етилового, що використовується для виробництва виноматеріалів, лікарських засобів, продуктів органічного синтезу та біоетанолу.

Особливості оподаткування нафтопродуктів, вироблених в Україні, що використовуються в якості сировини для нафтохімічної промисловості.

Порядок створення та функціонування акцизних складів.

Тема 7. Мито

Історичний розвиток митної справи в Україні.

Сутність митної політики і об'єктивні фактори, які на неї впливають.

Економічна сутність мита та основні його функції.

Переваги та недоліки мита.

Основні елементи мита: платники, об'єкти, база оподаткування, ставки, пільги.

Особливості справляння плати за виконання митних формальностей.

Види мита: характеристика та мета застосування.

Види ставок мита.

Сутність Єдиного митного тарифу.

Особливості митного оформлення товарів.

Методи визначення митної вартості при імпорті та при експорті товарів.

Механізм обчислення і порядок справляння мита.

Тема 8. Податок на прибуток підприємств

Сутність та історія становлення податок на прибуток підприємств в Україні.

Платники податку на прибуток підприємств. Об'єкт та база оподаткування.

Ставки податку.

Порядок розрахунку об'єкта оподаткування податку на прибуток підприємств.

Порядок розрахунку амортизації основних засобів або нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування.

Податкові періоди, порядок обчислення та сплати податку на прибуток підприємств.

Порядок звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств.

Декларація з податку на прибуток підприємств та порядок її подання до органів державної фіскальної служби.

Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб

Платники податку на доходи фізичних осіб, об'єкти оподаткування та особливості їх визначення при нарахуванні доходів.

Податкові агенти.

Податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб та особливості її нарахування.

Податкова соціальна пільга та порядок її нарахування.

Порядок нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету.

Порядок подання фізичними особами річної декларації про майновий стан і доходи (податкової декларації).

Порядок подання податковими агентами звітності до органів податкової служби щодо виплачених доходів та утриманих сум податку з фізичних осіб.

Відповідальність платників.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 10. Спеціальні податкові режими

Загальна характеристика спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами.

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва – фізичними особами.

Порядок застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності суб'єктами малого підприємництва – сільськогосподарськими товаровиробниками.

Види діяльності, заборонені для платників єдиного податку.

Визначення доходу для платників єдиного податку.

Ставки єдиного податку.

Особливості нарахування, сплати та подачі звітності з окремих податків і зборів.

Порядок переходу на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Відповідальність платників єдиного податку.

Тема 11. Екологічний податок та рентні платежі

Теоретичні засади екологічного оподаткування.

Сутність та види екологічних податків.

Особливості справляння екологічного податку в Україні.

Економічна природа та види платежів за використання природних ресурсів. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України.

Рентної плата за спеціальне використання води.

Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів.

Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України.

Тема 12. Місцеві податки та збори

Історичний розвиток місцевого оподаткування.

Склад місцевих податків і зборів та особливості їх встановлення.

Податок на майно та його складові.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Плата за землю.

Транспортний податок.

Збір за місця паркування транспортних засобів.

Туристичний збір.

Тема 13. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Сутність податкової політики та її соціально-економічний характер.

Взаємозв'язок та взаємодія податкової політики з елементами та інструментами державного регулювання економіки.

Форми та цілі податкової політики.

Вектори податкової політики України в умовах гармонізації оподаткування.

Координація елементів системи державного регулювання економіки і податкової політики в зарубіжних країнах.

Тема 14. Неподаткові платежі в бюджет

Класифікація неподаткових платежів та їх характеристика.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України.

Державне мито.

Ліцензування певних видів господарської діяльності.

7. Організація податкового процесу в Україні

Тема 1. Організаційно-правові засади адміністрування податків і зборів (обов'язкових платежів) в Україні

1. Сутність і структура податкового процесу.
2. Суб'єкт vs об'єкт процесу.
3. Історія податкового процесу, альтернативні погляди на історію.
4. Методи документування процесу і показники (податкова метрика).

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення податкового процесу в Україні

1. Юридичний закон як інструмент впливу на об'єкт (джерела).
2. Джерела права.
3. Джерела податкового права.
4. Сутність юридичного закону.
5. Законотворчість як політичний процес. Класифікація нормативно-правових актів податкового процесу.

Тема 3. Інституційне забезпечення податкового процесу в Україні

1. Соціальний капітал при забезпеченні податкового процесу.
2. Формальні і неформальні інститути.
3. Континуум норм.
4. Законодавчі та виконавчі суб'єкти податкового процесу (інститути).
5. Моделі організації податкової служби.
6. Структура ДФС України.
7. Реформа ДФС України.

Тема 4. Кадрова складова податкового процесу.

1. Вимоги до фахівців, що працюють в ДФС.
2. Ризики професійної діяльності.
3. КРІ людського потенціалу.
4. Умови та якість оплати праці.
5. Динаміка загальної чисельності працівників ДФС.

Тема 5. Формування і реалізація податкової політики в Україні

1. Визначення поняття і процес формування податкової політики.
2. Принципи формування податкової політики.
3. Типології податкової політики та критерії оцінки її ефективності.
4. Податкова політика держави в умовах глобалізації.
5. Приклад аналізу наслідків податкової політики.

Тема 6. Стратегічний менеджмент в податковому процесі

1. Мета і засоби стратегічного менеджменту: зміни, модернізація, реформа.
2. Показники стратегічного менеджменту:
3. Податковий розрив як показник стратегічного менеджменту.
4. Комплайнс як показник стратегічного менеджменту.

5. Сервіс як показник стратегічного менеджменту.
6. Приклади стратегічного менеджменту за окремими країнами світу.
7. Стратегічного менеджменту в ОППУ в Україні: на приклади реформи ДФС.

Тема 7. Прогнозування і планування податкових надходжень

1. Відмінність між прогнозуванням і плануванням.
2. Методи прогнозування і планування податкових надходжень у світі.
3. Методи прогнозування і планування в Україні.

Тема 8. Масово-роз'яснювальна робота податкових органів і податкове консультування

1. Механізм здійснення масово-роз'яснювальної роботи податкових органів.
2. Форми консультаційної роботи в органах ДФС України.
3. Забезпечення зворотного зв'язку із платниками податків.
4. Використання internet-технологій у роботі з платниками податків.
5. Основні напрями роботи контролюючих органів у забезпеченні партнерських взаємовідносин із платниками податків.

Тема 9. Новітні технології організації податкового процесу

1. Електронне оподаткування як інноваційний чинник податкового процесу.
2. Організаційно-правове забезпечення подання електронної звітності.
3. Переваги і проблеми на шляху ведення електронного оподаткування в Україні.

Тема 10. Податкова звітність з загальнодержавних податків, місцевих податків та зборів (обов'язкових платежів) та ресурсних платежів, реєстри податкового обліку

1. Загальні поняття податкової звітності.
2. Класифікація форм податкової звітності платників.
3. Податкова декларація, порядок та терміни її подання.
4. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності.
5. Порядок внесення змін до податкової звітності.

Тема 11. Податкові та/або грошові зобов'язання платника податків

1. Порядок визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків.
2. Особливості листування податкових органів з платником податків.
3. Облік нарахованих податкових зобов'язань на картках особових рахунків платників податків.
4. Строки сплати податкового зобов'язання.
5. Адміністративне оскарження платниками податків податкових повідомлень-рішень.
6. Судове оскарження платниками податків податкових повідомлень-рішень.

7. Порядок та умови повернення помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань.

8. Облік відстрочених та розстрочених сум податкових зобов'язань (боргу).

Тема 12. Організація роботи податкових органів з обліку платників податків

1. Необхідність та сутність обліку платників податків.
2. Облік суб'єктів підприємницької діяльності в органах державної реєстрації.
3. Існуючі банки даних та реєстри платників податків.
4. Організація роботи органів державної фіскальної служби зі взяття на облік платників податків.
5. Порядок взяття на облік платників податків - юридичних осіб та їх філій.
6. Визначення великих платників податків та порядок їх обліку в органах ДФС.
7. Облікова справа платника податку (реєстраційна частина).
8. Організація роботи контролюючих органів з питань забезпечення повноти обліку суб'єктів господарської діяльності та достовірності реєстраційних даних платників податків.
9. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків.
10. Порядок взяття на податковий облік самозайнятих осіб (фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності та фізичних осіб, що займаються незалежною професійною діяльністю) і фізичних осіб, які не є самозайнятими особами.
11. Порядок внесення змін до облікових даних платників податків та зняття з обліку платників податків.

Тема 13. Організація та проведення перевірок органами фіскальної служби

1. Загальні поняття контрольно-перевірочної роботи органів ДФС.
2. Етапи контрольно-перевірочного процесу.
3. Види податкових перевірок.
4. Особливості проведення камеральної перевірки.
5. Порядок здійснення документальної планової перевірки.
6. Організація проведення документальної позапланової перевірки.
7. Особливості проведення документальної невиїзної перевірки.
8. Процедура здійснення фактичної перевірки.
9. Умови та порядок допуску посадових осіб органів ДФС до проведення документальних виїзних та фактичних перевірок.
10. Проведення експертизи під час здійснення податкового контролю органами ДФС.
11. Порядок оформлення результатів перевірки.

Тема 14. Організація роботи податкових органів щодо забезпечення стягнення податкового боргу

1. Джерела сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків.

2. Зміст податкової застави.
3. Виникнення права податкової застави.
4. Податковий пріоритет.
5. Податковий керуючий, його функції та компетенція.
6. Узгодження операцій із заставленим майном.
7. Припинення податкової застави.
8. Адміністративний арешт майна.
9. Продаж майна, що перебуває у податковій заставі.
10. Розстрочення та відстрочення грошових зобов'язань або податкового боргу платника податків.
11. Списання безнадійного податкового боргу.
12. Строки давності та їх застосування.

Тема 15. Організація роботи податкових органів щодо притягнення до відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства

1. Податкові правопорушення.
2. Види відповідальності за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.
3. Штрафні (фінансові) санкції (штрафи) та/або пеня за порушення податкового законодавства та порядок їх стягнення.
4. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства.
5. Види та розміри адміністративної відповідальності.
6. Кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства.
7. Пеня та порядок її нарахування органами державної податкової служби.
8. Порядок оскарження рішень податкових органів та дій їх посадових осіб.

Тема 16. Організація податкового процесу при сплаті податків на доходи фізичних осіб та прибуток юридичних осіб

1. Сутність податкового процесу при сплаті податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб та його нормативно-правове забезпечення.
2. Основні функції контролюючих органів щодо забезпечення процесу адміністрування податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб.
3. Платники податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб і особливості їх обліку в органах державної фіскальної служби.
4. Основні елементи прибуткового оподаткування підприємств, які застосовуються в податковому процесі при сплаті податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб.
5. Порядок обчислення та податкові періоди з податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб.
6. Строки та особливості подання звітності та сплати податків.
7. Податкова звітність з податку на прибуток і податку на доходи фізичних осіб та порядок її заповнення.

8. Організація контрольно-перевірочної роботи за правильністю нарахування, своєчасністю та повнотою сплати податку на прибуток підприємств і податку на доходи фізичних осіб до бюджету.

Тема 17. Організація податкового процесу при сплаті податків на споживання

1. Організаційні засади та нормативно-правове регулювання податкового процесу при сплаті податку на додану вартість в Україні та акцизного податку.

2. Платники ПДВ і акцизного податку, особливості їх обліку в органах державної фіскальної служби.

3. Об'єкти та порядок обчислення сум суми податку, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню).

4. Об'єкти, база та види ставок акцизного податку, які застосовуються в процесі його адміністрування.

5. Пропорційне віднесення сум податку до податкового кредиту.

6. Порядок оформлення податкової накладної. Звітні (податкові) періоди з ПДВ.

7. Порядок надання податкової декларації та строки розрахунків з бюджетом.

8. Дата виникнення податкових зобов'язань з акцизного податку, порядок і строки його сплати.

9. Застосування фінансових (штрафних) санкцій до порушників законодавства з податку на додану вартість та акцизного податку.

Тема 18. Організація податкового процесу при сплаті майнових податків, сплати ресурсних та інших платежів

1. Особливості організації податкового процесу при сплаті майнового податку.

2. Особливості організації податкового процесу при сплаті екологічного податку.

3. Особливості організації податкового процесу при сплаті рентної плати.

Тема 19. Організація податкового процесу при застосуванні спеціальних (альтернативних) податкових режимів

1. Сутність і зміст альтернативних режимів оподаткування.

2. Податкова підтримка малого бізнесу.

3. Спеціальні податкові режими галузевого спрямування.

4. Особливості податкового процесу при сплаті фіксованого сільськогосподарського податку.

5. Порядок здійснення податкового процесу при сплаті єдиного податку.

Тема 20. Організація сплати ЄСВ

1. Порядок нарахування, обчислення і сплати єдиного внеску.

2. Розмір єдиного внеску.

3. Повноваження контролюючих органів, та органів пенсійного фонду щодо збору та обліку єдиного внеску.
4. Організація ведення державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування.
5. Порядок обліку платників єдиного внеску.
6. Відповідальність за порушення законодавства про збір та ведення обліку єдиного внеску.

Тема 21. Організація податкового процесу в державах-членах ЄС

1. Загальна характеристика податкових систем в державах-членах ЄС.
2. Підходи до формування податкової політики в держав-членів ЄС.
3. Специфіка адміністрування податків в державах-членах ЄС.

Тема 22. Організація податкового процесу в країнах митного союзу

1. Загальна характеристика податкових систем в країнах митного союзу.
2. Підходи до формування податкової політики в країнах митного союзу.
3. Специфіка адміністрування податків в країнах митного союзу.

Тема 23. Організація податкового процесу в країнах ОЕСР

1. Загальна характеристика податкових систем в країнах ОЕСР.
2. Підходи до формування податкової політики в країнах ОЕСР.
3. Специфіка адміністрування податків в країнах ОЕСР.

Структура білета

Університет державної фіскальної служби України

Розглянуто та схвалено:

На засіданні кафедри бухгалтерського обліку
протокол №__ від «__» _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ В.О. Осмятченко

Рівень вищої освіти: доктор філософії
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 071 Облік і оподаткування

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ 1

1. Питання 1
2. Питання 2
3. Питання 3
4. Питання 4
5. Питання 5

Голова предметної комісії _____

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВИХ ВІДПОВІДЕЙ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

Приймальна комісія оцінює письмові відповіді абітурієнта (на кожне завдання окремо) за такими критеріями:

від 16 до 20 балів — абітурієнт дав правильну й вичерпну відповідь на поставлене запитання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, залежностей та явищ, навів приклади; правильно дав відповіді на додаткові запитання у процесі співбесіди;

від 11 до 15 балів — абітурієнт загалом відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, не відповів на додаткові питання на достатньому рівні;

від 1 до 10 балів — абітурієнт загалом відповів на поставлене запитання, але помилився у використанні понятійного апарату, показав задовільні знання . Припустився суттєвої помилки при формулюванні відповіді .

0 балів — абітурієнт дав неправильну або неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів. Не розв'язав задачу (ситуацію).

УВАГА! У разі використання заборонених джерел абітурієнт на вимогу комісії залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку. За підсумками вступного іспиту абітурієнт може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана сума балів зі 100-балової шкали оцінювання переводиться в 4- балову.

Оцінка за національною шкалою:

85—100	5 (відмінно);
65—84	4 (добре);
35—64	3 (задовільно);
0—34	2 (незадовільно).

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Міжнародні принципи та стандарти обліку і шляхи їх впровадження в Україні.
2. Концептуальні теорії обліку: історія і сучасність.
3. Історія розвитку бухгалтерського обліку в Україні.
4. Організація управлінського обліку на підприємствах.
5. Облік та звітність з ПДВ
6. Оподаткування доходів фізичних осіб.
7. Облік та звітність при спрощеній системі оподаткування.
8. Облік та звітність з податку на прибуток підприємств.
9. Облік та звітність з акцизного податку
10. Облік та звітність за місцевими податками та зборами.
11. Внутрішній аудит в корпоративному управлінні підприємством.
12. Аудит в Україні: виклики та перспективи в умовах Євроінтеграції.
13. Розвиток аудиторсько - колсалтингового бізнесу.
14. Державний аудит в Україні: реалії сьогодення та перспективи розвитку.
15. Облік і звітність в системі корпоративного управління.
16. Організаційно-методичні аспекти управлінського обліку: міжнародний досвід та практика застосування в Україні.
17. Облікове забезпечення управління витратами підприємств.
18. Бухгалтерський облік як функція управління.
19. Фінансова звітність підприємств: методика складання та представлення.
20. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками.
21. Податки як специфічний метод вторинного розподілу національного продукту.
22. Особливості податкової політики України на сучасному етапі економічного розвитку. Проблеми стратегії і тактики податкової політики.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства
2. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством
3. Розвиток бухгалтерського обліку як засобу підвищення ефективності управління вартістю підприємства
4. Сутність збалансованої системи показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством та її збалансування.
5. Організація розробки планів розвитку бухгалтерського обліку та аналізу на підприємстві
6. Види планів розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством
7. Методика організації впровадження облікових та аналітичних завдань
8. Оцінка ефективності функціонування збалансованої системи обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.
9. Процес прийняття управлінських рішень.
10. Сутність та місце обліково-аналітичної інформації в інформаційному забезпеченні процесу управління підприємством.
11. Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками
12. Організація обліку хеджування в управлінні підприємством
13. Користувачі облікової інформації.
14. Побічні ефекти при використанні облікової інформації в цілях управління.
15. Бухгалтерський облік як функція управління.
16. Організаційні комунікації в системі управління.
17. Комунікаційні бар'єри якості облікової інформації.
18. Поняття та значення управлінської бухгалтерської звітності
19. Принципи управлінської бухгалтерської звітності та класифікація її форм
20. Вимоги до управлінської бухгалтерської звітності
21. Методики підготовки управлінської бухгалтерської звітності
22. Техніка підготовки управлінської бухгалтерської звітності
23. Критерії оцінки ефективності управлінської бухгалтерської звітності
24. Інтегрована управлінська бухгалтерська звітність
25. Основні методи і технології бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства.
26. Оцінка очікуваних витрат та їх вплив на прийняття управлінських рішень.
27. Методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства
28. Поняття та функції ціни. Політика ціноутворення.
29. Цінова політика як елемент ринкової стратегії підприємства.
30. Елементи облікової політики в ціноутворенні.
31. Особливості трансфертного ціноутворення.
32. Поняття екологічної діяльності підприємства та екологічних рішень.
33. Зміст та завдання бухгалтерського обліку екологічної діяльності
34. Облікове забезпечення управління екологічною діяльністю та прийняттям

екологічних рішень

35. Контроль прийняття та виконання екологічних рішень. Адміністративна відповідальність посадових осіб.
36. Поняття соціальної відповідальності та соціальних рішень.
37. Зміст та завдання бухгалтерського обліку соціальної відповідальності та пов'язаних з нею розрахунків.
38. Організаційно-облікове забезпечення прийняття соціальних рішень.
39. Поняття соціальної звітності
40. Контроль прийняття та виконання соціальних рішень. Адміністративна відповідальність посадових осіб.
41. Інструменти бухгалтерського обліку та звітності, їх зв'язок з виконанням задач бухгалтерського обліку.
42. Інструментарій управлінського обліку.
43. Облікова політика як інструмент фінансової звітності
44. Сутність та характеристика якості облікової інформації
45. Продукт бухгалтерського обліку у системі прийняття управлінських рішень
46. Напрямки поліпшення якості облікової інформації
47. Причини необхідності побудови інституційної теорії бухгалтерського обліку
48. Система правового регулювання аудиторської діяльності в Україні.
49. Професійна незалежність аудитора: шляхи досягнення.
50. Етика аудитора: критичний погляд.
51. Принцип конфіденційності: вітчизняний та закордонний досвід.
52. Робочі документи аудитора: необхідність застосування та випадки вилучення.
53. Методика аудиту фінансової звітності в умовах використання комп'ютерних технологій.
54. Особливості застосування програмних продуктів в аудиторській практиці.
55. Аудиторський ризик: оцінка впливу комп'ютерних технологій.
56. Аналітичні процедури в аудиті фінансової звітності.
57. Методика аудиту фінансової звітності акціонерних товариств.
58. Суттєвості в аудиторській практиці.
59. Контроль якості роботи аудиторів: вітчизняний та закордонний досвід.
60. Особливості аудиторської практики на підприємствах.
61. Спільні та відмінні ознаки внутрішнього та зовнішнього аудиту.
62. Аудит підприємницької діяльності.
63. Організація і методика аудиту орендованих земель.
64. Управління аудиторською діяльністю в Україні: проблеми та реалії
65. Особливості аудиту Звіту про фінансовий стан
66. Особливості аудиту Звіту про сукупний дохід.
67. Особливості методики аудиту Звіту про рух грошових коштів.
68. Організація та методика аудиту Звіту про власний капітал: вітчизняний досвід.
69. Особливості проведення інвентаризації в аудиторській практиці.
70. Особливості методики аудиту інвестиційної нерухомості на сільськогосподарських підприємствах.
71. Аудит в Україні: виклики та перспективи в умовах Євроінтеграції.
72. Проблеми та перспективи розвитку внутрішнього аудиту в сучасних умовах

господарювання.

73. Функції Державної аудиторської служби України.
74. Реформування аудиторського ринку України.
75. Національна система аудиту: проблеми становлення і розвитку.
76. Аудит в Україні – проблеми та перспективи розвитку.
77. Основні завдання податкового обліку, предмет податкового обліку та методи ведення податкового обліку на підприємстві.
78. Облік з податку на додану вартість, порядок складання декларації з ПДВ та терміни сплати податку до бюджету.
79. Особливості обліку ПДВ за операціями, що оподатковуються за спеціальним режимом оподаткування та порядок відображення в податковій декларації.
80. Відображення в обліку податку з доходів фізичних осіб, порядок складання податкової звітності та терміни сплати податку.
81. Облік військового збору та порядок складання податкової звітності.
82. Порядок застосування податкової знижки з податку з доходів фізичних осіб, ставки податку та податкові соціальні пільги з ПДФО.
83. Облік єдиного податку IV групи, порядок складання податкової декларації та терміни сплати до бюджету.
84. Облік єдиного податку I-III груп та відображення його в податковій звітності.
85. Відображення в обліку оподаткування податку на прибуток та відображення його в податковій звітності.
86. Відображення в обліку акцизного податку та складання податкової звітності.
87. Облік місцевих зборів та відображення в податковій звітності.
88. Облік податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, порядок сплати до бюджету та відображення в податковій звітності.
89. Відображення земельного податку в обліку та складання податкової звітності.
90. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.
91. Аналіз витрат діяльності підприємства.
92. Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності.
93. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами та ефективність їх використання. Аналіз матеріаломісткості продукції.
94. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства.
95. Аналіз наявності, ємності ринку і обсягу реалізації продукції (робіт, послуг).
96. Аналіз наявності, руху та використання грошових коштів. Аналіз розрахунків з дебіторами та кредиторами.
97. Аналіз обсягу виробництва продукції на підставі натуральних і вартісних показників. Аналіз асортименту і структури випуску продукції. Аналіз якості продукції
98. Аналіз складу, технічного стану та руху основних засобів. Аналіз ефективності використання основних засобів.
99. Аналіз собівартості продукції за статтями витрат. Аналіз комплексних статей витрат.
100. Аналіз стану та забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз ефективності використання робочої сили. Аналіз використання робочого часу.

101. Аналіз фінансових результатів. Аналіз факторів зміни прибутку від реалізації. Аналіз розподілу прибутку та його використання.
102. Аналіз фінансового стану підприємства. Узагальнення результатів аналізу фінансового стану підприємства та визначення шляхів фінансового оздоровлення.
103. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності підприємства.
104. Аудиторський висновок: поняття та види.
105. Бухгалтерська звітність підприємства: порядок заповнення та представлення за призначенням.
106. Бухгалтерське відображення процесу реалізації готової продукції. Порядок визначення фінансових результатів від реалізації.
107. Визнання резервів умовних зобов'язань та умовних активів.
108. Вимоги МСФЗ до звітності компаній, що консолідуються
109. Виникнення та розвиток аудиту. Предмет, об'єкти, завдання та принципи аудиту.
110. Державний фінансовий контроль, його сутність та види.
111. Інтегрована звітність підприємства, сутність та необхідність формування.
112. Інформаційна база економічного аналізу. Система економічних показників як основа економічного аналізу господарської діяльності. Використання комп'ютерної техніки та програмного забезпечення при проведенні економічного аналізу.
113. Капітальні вкладення: поняття, джерела фінансування, порядок обліку. Облік будівельних робіт при господарському та підрядному способах їх здійснення.
114. Класифікація витрат для цілей управління та бухгалтерського обліку. Об'єкти обліку витрат та об'єкти калькулювання. Методи обліку витрат і калькулювання.
115. Метод бухгалтерського обліку, його складові та їх характеристика.
116. Метод і методичні прийоми економічного аналізу, їх класифікація. Методика факторного аналізу.
117. Методика аналізу беззбитковості продукції підприємства
118. Місце та значення економічного аналізу в системі управління підприємством.
119. Нормативна регламентація аудиту в Україні. Використання міжнародних стандартів у практиці аудиту.
120. Облік експортно-імпортних операцій.
121. Облік зареєстрованого капіталу. Облік цільового фінансування та цільових надходжень. Синтетичний і аналітичний облік створення та використання резервів підприємства.
122. Облік інвестицій за методом участі в капіталі за МСФЗ
123. Облік касових операцій і підзвітних сум. Облік операцій на рахунках в банку. Облік валютних операцій.
124. Облік кредитних операцій. Облік векселів та облігацій.
125. Облік надходження та вибуття нематеріальних активів.
126. Облік надходження та вибуття основних засобів. Облік амортизації та зносу основних засобів.
127. Облік операцій з припинення діяльності підприємств.
128. Облік процесу об'єднання підприємств. Облік гудвілу.
129. Організаційні аспекти економічного аналізу. Форми і процедури організації аналітичної роботи.

130. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві в умовах застосування аутсорсингу.
131. Організація і методика аудиту повноти і достовірності фінансової звітності підприємства
132. Організація комп'ютерної системи бухгалтерського обліку на підприємстві: передумови та основні принципи.
133. Організація облікового процесу на підприємстві: елементи та методи.
134. Організація праці облікового персоналу та його правовий статус.
135. Організація системи внутрішнього аудиту на підприємстві.
136. Організація форми аудиторської діяльності. Умови сертифікації аудиторів в Україні.
137. Особливості організації та проведення інвентаризації.
138. Оцінка ймовірності банкрутства: західні підходи та вітчизняні напрацювання.
139. Оцінка операцій, виражених в іноземній валюті.
140. Оцінка товарно-матеріальних цінностей. Особливості обліку наявності та руху малоцінних і швидкозношуваних предметів.
141. Правове регулювання обліку та контролю. Міжнародні та національні стандарти обліку та звітності, їх зміст і характеристика.
142. Предмет і види економічного аналізу, критична оцінка різних підходів при їх визначенні та характеристиці. Об'єкти і суб'єкти економічного аналізу.
143. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку, критична оцінка різних підходів у їх визначенні та характеристиці. Господарські процеси.
144. Принципи підготовки та складання фінансової звітності за МСФЗ
145. Структура, порядок заповнення Звіту про рух грошових коштів та його використання для потреб управління.
146. Сутність, завдання і класифікація аудиту.
147. Сутність, переваги та недоліки застосування калькулювання на основі повних і неповних витрат, калькулювання на основі діяльності.
148. Управлінська звітність: значення та підходи до формування.
149. Форми і системи оплати праці. Облік розрахунків з працівниками. Облік відпрацьованого часу. Методи обліку виробітку.
150. Якісні характеристики корисної фінансової інформації.
151. Сутність та призначення фінансової звітності підприємств.
152. Склад та порядок складання приміток до річної фінансової звітності.
153. Особливості заповнення Додатку до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами».
154. Виправлення помилок у фінансовій зв'язності та внесення змін до її показників.
155. Податок: поняття, функції податкові ефекти. Сфера дії податку.
156. Основна суперечність оподаткування. Втрати ефективності від оподаткування.
157. Механічний та поведінковий ефекти оподаткування.
158. Персональний прибутковий податок : види, переваги і недоліки.
159. Корпоративний прибутковий податок : види, переваги і недоліки.
160. Універсальні і спеціальні акцизи.
161. Екологічний податок : елементи податку, типи податку.

162. Теорія оптимального оподаткування.
163. Нормативна і позитивна податкова теорія.
164. Податкова статистика: макро і макрорівень. Податкова метрика. Основні інтегральні показники.
165. Зміст поняття „податкова політика”. Особливості формуванні і реалізації податкової політики держави.
166. Принципи та види державної податкової політики. Податкова політики, бюджетна, боргова, фіскальна: співвідношення понять.
167. Податкова політика підприємства.
168. Цілі податкової політики держави.
169. Види податкових реформ. Критерії ефективності.
170. Природа фінансово-економічної кризи і стимулювання підйому економіки.
171. Наслідки впливу кризи на функціонування податкової системи.
172. Суспільне анти благо як сфера застосування податкової політики.
173. Система органів державної влади, котрі реалізують податкову політику.
174. Податкова культура і податкова мораль.
175. Дискреційна податкова політика. Історичні приклади.
176. Автономна фіскальна політика, види вбудованих стабілізаторів.
177. Класифікація інструментів податкового та митного регулювання.
178. Інструменти податкового регулювання.
179. Критерії ефективності податкової політики.
180. Сучасна реформи податкової системи.
181. Напрями реформування ДФС: практика України.
182. Напрями реформування системи адміністрування податків : кращий світовий досвід.
183. Реформа у сфері оподаткування доходів фізичних осіб.
184. Проблеми адміністрування податку на додану вартість.
185. Перспективи розвитку оподаткування прибутку підприємств. Податок на розподілений прибуток.
186. Нові технології адміністрування податків. Сучасні тенденції і перспективи.
187. Податкова конкуренція: види, переваги і недоліки.
188. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо справляння місцевих податків та зборів.
189. Оцінка змін, котрі відбулись у системі місцевого оподаткування.
190. Тенденції майнового оподаткування.
191. Фактори ухилення від сплати податків.
192. Чинники девіантної поведінки платників податків.
193. Способи ухилення . від сплати податків.
194. Підходи до визначення податкового навантаження.
195. Методи оцінки рівня податкового навантаження.
196. Вплив глобалізації на процеси оподаткування.
197. Фіскальні важелі регулювання в умовах членства у СОТ.
198. Податкова політика України у контексті євроінтеграції.
199. Податкові системи країн-членів ЄС: особливості, спільні та відмінні характеристики

200. Міжнародне подвійне оподаткування.
201. Міждержавна та міжрегіональна податкова конкуренція.
202. Наукові парадигми податкової політики.
203. Історія розвитку оподаткування в ХХ сторіччі.
204. Генезис системи оподаткування України з 1991 року.

ЛІТЕРАТУРА

- а) з «Бухгалтерського обліку», «Фінансового обліку (1,2)», «Економічного аналізу», «Аудиту», «Організації державного фінансового контролю»
1. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
 2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
 3. Закон України "Про аудиторську діяльність", затв. Постановою ВРУ від 26.01.93 //Голос України.-1993.-№99.
 4. Закон України "Про банкрутство", затв. Постановою ВРУ від 14.05.92.//Голос України. - 1992.-№ 105.
 5. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" № 996-XIV затв. Постановою ВР України від 16.07.99р. ВВР -1999-XI 40.- С.365.
 6. Закон України "Про господарські товариства" №5709-12, затв. Постановою ВР України від 19.09.91р.
 7. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" - № 1533-III, затв. Постановою ВР України від 02.03.2000р.
 8. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" - № 1105-XIV, затв. Постановою ВР України від 23.09.00р.
 9. Закон України "Про підприємства в Україні", затв. Постановою ВР України від 07.02.91р.//Баланс.-1998.-№ 6.
 - 10.Закон України "Про платіжні системи та переказ грошей в Україні" № 2346-III, затв. Постановою ВР України від 5.04.01р.
 - 11.Закон України "Про приватизацію майна державних підприємств" №686, затв. Постановою ВР України від 07.12.92р.
 - 12.Закон України «Про відпустки» № 504/96-ВР 15/11-96.// Все о бухгалтерском учете.-1998р. №38.
 - 13.Закон України «Про загально обов'язкове державне, пенсійне страхування» №1058 - IV, затв. Постановою ВР України від 09.07.03 // “Все про бухгалтерський облік”. 2004. № 2 (913).
 - 14.Закон України «Про збір на обов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та втратами, зумовленими народженням та похованням» №2240-111, затв. Постановою ВР України від 18.01.01р. // Бухгалтерський облік і аудит. - 2001, № 4.
 - 15.Закон України «Про лізинг», затв. Постановою ВР України від 16.12.97р. № 723/97-ВР. //Баланс.-1998.-№3.
 - 16.Закон України «Про оплату праці», затв. Постановою ВР України від 24.03.95'р. № 108/95-ВР.//Галицькі контракти-1998.-№ 41.
 - 17.Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
 - 18.Інструкція "Про безготівкові розрахунки в національній валюті України".

- Постанова НБУ № 135 від 22.03.01р. // Баланс. - від 1.08.01.-№318.
- 19.Інструкція зі статистики заробітної плати. Затверджено Наказом Міністерства статистики України №323 від 11.12.95р.// Галицькі контракти.-1998.-№41
 - 20.Інструкція про порядок відкриття і використання рахунків у національній та іноземній валюті. Затв. Постановою Правління НБУ № 527 від 18.12.98р.//Збірник поточного законодавства, нормативних активів та судової політики.-1999. -№№5-8. Зміни № 114 від 20.03.01р.
 - 21.Інструкція про порядок обчислення і сплати підприємствами, установами, організаціями та громадянами збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, інших платежів", а також обліку їх надходження до Пенсійного фонду України. Затверджено постановою Правління Пенсійного фонду від 19.10.01 № 16-6.
 - 22.Інструкція про порядок проведення ревізії, перевірок Державною контрольно-ревізійною службою в Україні. Затверджено наказом Головного контрольно-ревізійного управління України №121 від 3.10.97р.
 - 23.Інструкція про порядок реєстрації виданих, повернутих і використаних довіреностей на одержання цінностей. Затверджена наказом Міністерства фінансів України № 99 від 16.05.96 р., зареєстрованим у Міністерства юстиції України № 293/1318 від 12.06.96 р. (із змінами і доповненнями).
 - 24.Інструкція про службові відрядження в межах України та на території держав-учасниць СНД. Затверджено наказом Мінфіну України №59 від 13.03.98р. // Баланс. - 1998.-№8
 - 25.Наказ Міністерства статистики України від 11.03.96 р. № 67 "Про затвердження типових форм первинного обліку бланків суворої звітності".
 - 26.Наказ Міністерства статистики України від 21.06.96 р. № 193 "Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку сировини та матеріалів".
 - 27.Наказ Міністерства статистики України від 22.05.96 р. "Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів".
 - 28.Наказ Міністерства фінансів України, Служби безпеки України, міністерства внутрішніх справ України від 25.11.93 р. № 98, від 15.11.93 р. № 118, від 24.11.93 р. № 740 "Про затвердження Правил виготовлення бланків цінних паперів і документів суворого обліку", зареєстрований у Міністерства юстиції України 14.01.94 р. № 8/217.
 - 29.Наказ Мінфіну України "Положення про спрощену форму бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва" від 30.09.98 № 196// Баланс.-1998.-№ 46.
 - 30.Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
 - 31.Податковий Кодекс України зі змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 17 липня 2015 року N 655-VIII, ОВУ, 2015 р., N 64, ст. 2113.
 - 32.Положення "Про кредитування". Затв. постановою КМУ №246 від 28.09.95р.// Галицькі контракти.-98.-№47.

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 28.10.03 р. №601.
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 року № 237.
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 року № 20.
36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 26 квітня 2000 року № 91.
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 липня 2000 року №181.
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 року № 290.
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318.
40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 7 липня 1999 року № 163.
41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 липня 1999 року № 176.
42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 року № 193.
43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18 червня 2001 року № 303.
44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 «Прибуток на акцію». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 16 липня 2001 року № 344.
45. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 вересня 1998 року №196.
46. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року №13 7.
47. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92.
48. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 року № 242.
49. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Затверджено

- наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246.
50. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Затверджено постановою Правління Національного банку України №72 від 19.02.01р.// Все про бухгалтерський облік. - №311 від 1.08.01; №432 від 16.10.01.
 51. Положення про документальне забезпечення бухгалтерських запасів у бухгалтерському обліку. Затверджено наказом Мінфіну України №88 від 24.05.95р.// Баланс.-1998.
 52. Положення про інвентаризацію майна державних підприємств, що приватизуються. Затверджено постановою КМУ № 15 8 від 02.03.93р.
 53. Порядок відшкодування податку на додану, вартість. Затверджено наказом податкової адміністрації України №209/72 від 02.07.97р.// Баланс.-1998.- № 23.
 54. Порядок заповнення та подання податкової декларації по податку на додану вартість. Затверджено наказом ДПА №179 від 10.04.98р. // Баланс. - 1998.- №20.
 55. Порядок обчислення середньої заробітної плати. Затверджено постановою КМУ №100 від 08.02.95р.// Все о бухгалтерском учете. - № 38-98.
 56. Порядок подання податковим органам Повідомлення про відкриття (закриття) рахунків в установах банків. Затв. Наказом ДПАУ від 1.08.01. - № 306.
 57. Про встановлення лімітів залишку готівки в касі підприємствам і організаціям. Лист НБУ від 25.02.98р. №11-111/355-1447//Баланс.-98.-№19.
 58. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: (Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). – Львів: Каменяр, 2000. – 303 с.
 59. Бабіч В.В., Сагова С.В. Фінансовий облік (облік активів). – К.: КНЕУ, 2006 - 282 с.
 60. Берге Йорг. Балансоведение.- М.: Бухгалтерский учет, 2000.-454с.
 61. Білоусько В.С., Беленкова М.І. Теорія бухгалтерського обліку. – К.: Кондор, 2007 - 423 с.
 62. Богатая И.Н., Хахонова Н.Н., Косова Н.С. Аудит учета финансовых результатов и их использования - М.: Юнити, 2004. – 109 с.
 63. Большой словарь бухгалтера – Х.: Изддом "Фактор", 2004. – 416 с.
 64. Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Канурна З.Ф., Малюга Н.М., Чижевська Л.В. Бухгалтерський управлінський облік – Житомир: ПП "Рута", 2005 - 480 с.
 65. Бюджетна політика та боргова стратегія України у 2003 році / За ред. Луніної І.О. – К.: Ін-т економічного прогнозування НАН України, 2002. – 96 с.
 66. Варналій З.С. Податковий кодекс України як інституційно-правова основа реформування податкової системи // Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: зб. тез між нар.наук.-практ. конференції, 17-18 березня 2011 р.: в 2 ч. / Держ.подат.адмін.України. Нац.унів.ДПС України. – Ірпінь, 2011. – С.105-106.
 67. Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б., Шило В.П., Брадул О.М. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії – К.: Вид. дім "Професіонал", 2004 - 180 с.
 68. Гладких Т.В. Фінансовий облік. Навчальний посібник. - К.: ЦНЛ, 2007 - 488 с.

69. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку. Монографія. – К.: ЦНЛ, 2007 – 522 с.
70. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності – К.: Знання, 2004 - 541 с.
71. Даньків Й.Я., Лучко М.Р., Остап'юк М.Я. Стандартизація обліку і аудиту. – К.: Знання, 2004 - 310 с.
72. Жатько К.С. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях. Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2008 – 112 с.
73. Журавель Г.П., Хомин П.Я. Звітність підприємств – К.: Вид. дім "Професіонал", 2006 - 656 с.
74. Загородній А.Г., Партин Г.О. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики – К.: Знання, 2004 - 377 с.
75. Зоріна В.Н., Сеніна Г.В. Формування та калькулювання собівартості продукції {робіт, послуг} в галузях народного господарства. – К.: ЦНЛ, 2005 - 240 с.
76. Кадуріна Л.О., Стрельнікова М.С. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації – К.: ЦУЛ, 2007 - 606 с.
77. Карпенко О.В. Управлінський облік: методика викладання у вищій школі. Навч. пос. – К.: ЦНЛ, 2007 - 244 с.
78. Кім Г., Сопко В.В., Кім С.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення – К.: ЦНЛ, 2004 – 440 с.
79. Кім Г., Сопко В.В., Кім С.Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення – К.: ЦНЛ, 2006 - 480 с.
80. Кіреєв О.І., Любунь О.С., Кравець М.П. та ін. Готівковий обіг – К.: Ред. журн. "Вісник податкової служби України", 2004 - 192 с.
81. Корецький М.Х., Дацій Н.В., Пельтек Л.В. Управлінський облік. – К.: ЦНЛ, 2007 - 296 с.
82. Крисюк В.І., Дякон В.М., Демченко Т.А. Бухгалтерський облік із використанням комп'ютерних технологій: На прикладі програми "1С: Бухгалтерія 7.7 для України" (Практикум) – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2006 - 173 с.
83. Кундря-Висоцька О.П. Організація обліку – К.: Алерта, 2007 - 223 с.
84. Лагунина В., Панченко А. Бухгалтерський учет с нуля, Днепропетровск: "Баланс-Клуб", 2005 – 318 с.
85. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика – К.: ЦНЛ, 2004 - 576 с.
86. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік. 2-ге видання. Підручник. – К.: ЦНЛ, 2006 - 630 с.
87. Лишиленко О.В. Бухгалтерський управлінський облік – К.: ЦНЛ, 2004 - 254 с.
88. Ловінська Л.Г., Стефанюк І.Б. Організація бухгалтерського обліку та фінансового контролю в сучасних умовах господарювання в Україні. – К.: НДФІ, 2006 - 240 с.
89. Лучко М.Р., Бенько І.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах – К.: Знання, 2006 - 311 с.
90. Кириленко В. Сучасні банківські платіжні інструменти. //Облік і аудит.-2001.- № 4.

91. Костюченко В. Реформа бухгалтерського обліку в Україні. // Облік і аудит. - 2000- № 8.
92. Кузьмінський Ю. Організація внутрішнього оперативного обліку і контролю за здійсненням зовнішньоторговельної діяльності. // Облік і аудит. - 2000 - № 3.
93. Лень В.С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика. Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2006 – 576 с.
94. Лінник Є.С. та ін. Особливості господарського обліку з основами економічного аналізу: Навч. посібник. - Черкаси: "Відлуння", 1998.- 200с.
95. Майбуров И.А. Теория налогообложения. Продвинутий курс: учебник для магистрантов, обучающихся по специальностям «Финансы и кредит», «Бухгалтерский учет, анализ и аудит» / И.А. Майбуров, А.М. Соколовская. – М.: ЮНИТИ-ДПНП, 2011. – 591 с.
96. Матвій М.Я. Бухгалтерський облік на малих підприємствах за різними формами. Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2004 – 352 с.
97. Мельник П.В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці. – Ірпінь: Академія ДПСУ, 2001. – 362 с.
98. Матвій М.Я., Хомин П.Я. Бухгалтерський облік на малих підприємствах за різними формами – К.: ЦНЛ, 2004 - 352 с.
99. Мисака Г.В. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2007 – 400 с.
100. Михайлов М.Г. Організація бух. обліку на підприємствах малого бізнесу. Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2008 – 320 с.
101. Нашкерська Г.В. Бухгалтерський облік, К.: ЦНЛ, 2004 – 464 с.
102. Мнік Е. До питання про реформування системи бухгалтерського обліку і звітності в Україні. // Облік і аудит.-2000.- № 5.
103. Немченко В.В. гостьова книга Практичний курс внутрішнього аудиту. – К.: ЦНЛ, 2008 – 240 с.
104. Нестеренко Ж.К. Бухгалтерський облік промислових підприємств. Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2005 – 312 с.
105. Нідлз Б., Андерсон К., Колдуел Д. Принципи бухгалтерського обліку. Переклад з англійського. - М. Фінанси і статистика, 1993 р.
106. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України. Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2007 – 608 с.
107. Павлюк І.М. Бухгалтерський облік основних господарських операцій на підприємствах і в організаціях – К.: ЦУЛ, 2004 - 308 с.
108. Павлюк І.М. Бухгалтерський облік основних засобів та інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів – К.: ЦНЛ, 2004 - 159 с.
109. Партий Т.О. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики. Навч. посібник.-К.: "Знання", КОО, 2000-245с.
110. Податкова політика в Україні: реалії та перспективи. Аналітичні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. Міжвідомчий науковий збірник / За ред. А. Комарової. – В 2 книгах – К.:НДІ. Проблеми людини, 2001 р. – Кл. 1 – 600 с., Кл. 2 -796 с.
111. Податкова політика України: навч. посіб. / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул [та ін.]; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2010. – 505

- с.
112. Податкова система України: навчальний посібник / за аг.ред. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011. – 656 с.
 113. Податковий словник-довідник / за ред.. Л.Л. Тарангул ; [упоряд. Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій, А.М. Новицький, Н.Б. Новицька, Н.М. Борейко]. – К.: Знання України, 2010. – 155 с.
 114. Реформування податкової системи в умовах впровадження Податкового кодексу України: електронний навчальний посібник Національного університету ДПС України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tc.nusta.com.ua/dkpk/index.htm>
 115. Реформування податкової системи України: теорія, методологія, практика : монографія / Ярошенко Ф.О., Мельник П.В., Мярковський А.І. та ін.; за заг. ред.. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, 2011. – 656 с.
 116. Рудницький В.С., Лазаришина І.Д., Бачинський В.І., Поліщук В.Л. Організація первинного обліку та економічного аналізу на прикладі підприємств торгівлі – К.: Вид. дім Професіонал", 2004 - 480 с.
 117. Семенова В.Ю. Компьютерная бухгалтерия для Украины. Задачи и решения в программе "1С: Бухгалтерия 7.7 для Украины" – К.: Ред.. жур. "Охрана труда", 2006 - 288 с.
 118. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва: Навчальний посібник. Чижова Т.В., Якуша Я.В. – К.: Видавництво Ліра-К, 2012. – 424 с.
 119. Сідельникова Л.П. Податкова система: Навчальний посібник. Костіна Н.М. –Київ: Ліра-К, 2012. – 576 с.
 120. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. – К.: 2010. – 326 с.
 121. Соломенчук В.Г., Романович А.С. Практическая бухгалтерия на Excel для малого бизнеса. 2-е изд. – Питер: СПб, 2006 - 251 с.
 122. Сопко В.В. Бухгалтерський облік капіталу підприємства (власності, пасивів). Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2006 – 312 с.
 123. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: первинні документи та їх заповнення. Навчальний посібник К.: ЦНЛ, 2006 - 488 с.
 124. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік в Україні – Львів: Інтелект-Захід, 2005 - 1072 с.
 125. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік – II, К.: Ун-т "Україна", 2005 - 701 с.
 126. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік – Житомир: ПП Рута, 2006 - 832 с.
 127. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність – К.: Алеута, 2007 - 954 с.
 128. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
 129. Ярошенко Ф.О., Історія оподаткування. Андрущенко В.Л., Мельник

В.М. – Ірпінь, Національна академія ДПС України, 2004 р. – 241 с.

б) 3 «Податкової системи», «Організації податкового процесу»

1. Конституція України від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. №8073-X- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. № 2542-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
7. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
8. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. № 92-IV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
10. Андрущенко В.Л. Фінансова думка Заходу в ХХ столітті: (Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). – Львів: Каменяр, 2000. – 303 с.
11. Бюджетна політика та боргова стратегія України у 2003 році / За ред. Луїної І.О. – К.: Ін-т економічного прогнозування НАН України, 2002. – 96 с.
12. Варналій З.С. Податковий кодекс України як інституційно-правова основа реформування податкової системи // Гармонізація оподаткування в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів: зб. тез між нар.наук.-практ. конференції, 17-18 березня 2011 р.: в 2 ч. / Держ.подат.адмін. України. Нац.унів.ДПС України. – Ірпінь, 2011. – С.105-106.
13. Горский И.В. Налоги в экономической стратегии государства // Финансы. – 2001. - №8. – с.36-42.
14. Майбуров И.А. Теория налогообложения. Продвинутый курс: учебник для магистрантов, обучающихся по специальностям «Финансы и кредит», «Бухгалтерский учет, анализ и аудит» / И.А. Майбуров, А.М. Соколовская. – М.: ЮНИТИ-ДПНП, 2011. – 591 с.
15. Податкова політика в Україні: реалії та перспективи. Аналітичні розробки, пропозиції наукових та практичних працівників. Міжвідомчий науковий збірник / За ред. А. Комарової. – В 2 книгах – К.: НДІ. Проблеми людини, 2001 р. – Кл. 1 – 600 с., Кл. 2 -796 с.
16. Податкова політика України: навч. посіб. / П.В. Мельник, З.С. Варналій, Л.Л. Тарангул [та ін.]; за ред. П.В. Мельника. – К.: Знання України, 2010. – 505 с.

17. Податкова система України: навчальний посібник / за аг.ред. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, Національний університет державної податкової служби України, 2011. – 656 с.
18. Податковий словник-довідник / за ред.. Л.Л. Тарангул ; [упоряд. Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій, А.М. Новицький, Н.Б. Новицька, Н.М. Борейко]. – К. : Знання України, 2010. – 155 с.
19. Реформування податкової системи в умовах впровадження Податкового кодексу України: електронний навчальний посібник Національного університету ДПС України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tc.nusta.com.ua/dkprku/index.htm>
20. Реформування податкової системи України: теорія, методологія, практика : монографія / Ярошенко Ф.О., Мельник П.В., Мярковський А.І. та ін.; за заг. ред.. М.Я. Азарова. – К.: Міністерство фінансів України, 2011. – 656 с.
21. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навчальний посібник. – К.: 2010. – 326 с.
22. Сідельникова Л.П. Податкова система: Навчальний посібник. Костіна Н.М. – Київ: Ліра-К, 2012. – 576 с.
23. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва: Навчальний посібник. Чижова Т.В., Якуша Я.В. – К.: Видавництво Ліра-К, 2012. – 424 с.
24. Ярошенко Ф.О., Історія оподаткування. Андрущенко В.Л., Мельник В.М. – Ірпінь, Національна академія ДПС України, 2004 р. – 241 с.